

IZBORI 05.07.2020.
za zastupnike u Hrvatski sabor

PODSJETNIK

**ZA RAD BIRAČKIH ODBORA
NA IZBORIMA ZASTUPNIKA
U HRVATSKI SABOR**

**na biračkim mjestima u Republici Hrvatskoj
(osim na posebnim biračkim mjestima)**

SADRŽAJ

I. UVOD	4
II. IZBORNI MATERIJAL KOJI ĆE DOBITI BIRAČKI ODBOR	5
III. RAD BIRAČKOG ODBORA PRIJE POČETKA GLASOVANJA	6
1. Uređenje biračkog mjesta	6
2. Priprema biračkog odbora za početak glasovanja	6
3. Organizacija rada biračkog odbora	7
IV. OTVARANJE BIRAČKOG MJESTA	7
V. RAD BIRAČKOG ODBORA ZA VRIJEME GLASOVANJA	8
1. Općenito	8
2. Utvrđivanje identiteta birača i postojanja biračkog prava	8
2.1. Utvrđivanje identiteta birača	8
2.2. Utvrđivanje prava glasovanja birača na biračkom mjestu	8
2.3. Izvadak „A“	9
2.3.1. Zaokruživanje rednih brojeva ispred prezimena i imena birača u izvratku „A“	10
2.4. Evidencija „C“	13
2.4.1. Zaokruživanje rednih brojeva ispred prezimena i imena birača u evidenciji „C“	14
2.4.2. Dopisivanje birača u evidenciji „C“ koji su glasovali na osnovi tzv. žute potvrde	15
2.4.3. Prazan obrazac evidencije „C“	16
2.5. Glasovanje birača na osnovi tzv. žute potvrde i tzv. plave potvrde	17
2.5.1. Glasovanje birača na osnovi tzv. žute potvrde	17
2.5.1.1. Postupanje biračkog odbora kada na biračko mjesto pristupi birač sa tzv. žutom potvrdom	17
2.5.2. Glasovanje birača na osnovi tzv. plave potvrde	19
2.5.2.1. Postupanje biračkog odbora kada na biračko mjesto pristupi birač sa tzv. plavom potvrdom	19
3. Naputak biračima o načinu glasovanja	20
3.1. Naputak biračima koji glasuju za liste izborne jedinice	20
3.2. Naputak biračima pripadnicima nacionalnih manjina koji imaju pravo glasovati za kandidate nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici	21
4. Glasovanje birača s invaliditetom, nepismenih birača, slijepih birača te birača koji nisu u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto	22
4.1. Glasovanje uz pomoć druge osobe	22
4.2. Glasovanje birača koji nisu u mogućnosti pristupiti biračkom mjestu	22
4.2.1. Dostava obavijesti biračkom odboru o nemogućnosti pristupa birača biračkom mjestu	22
4.2.2. Postupanje biračkog odbora nakon zaprimanja obavijesti o nemogućnosti pristupa birača biračkom mjestu i glasovanje birača koji ne može pristupiti biračkom mjestu	22
4.2.3. Postupanje biračkog odbora nakon povratka na biračko mjesto	23
4.2.4. Glasovanje birača ispred biračkog mjesta	24
5. Postupak s punom glasačkom kutijom za vrijeme glasovanja	24
VI. ZATVARANJE BIRAČKOG MJESTA	24
VII. POSTUPCI BIRAČKOG ODBORA NAKON ZATVARANJA BIRAČKOG MJESTA	25
1. Općenito	25
2. Utvrđivanje rezultata glasovanja na biračkom mjestu	25
2.1. Postupanje biračkog odbora prije otvaranja glasačkih kutija	25
2.2. Utvrđivanje ukupnog broja birača na biračkom mjestu na kojem se glasovalo za liste izborne jedinice i za kandidate nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici	25
2.3. Utvrđivanje broja birača pripadnika nacionalnih manjina koji su glasovali za kandidate svih nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici	26
3. Utvrđivanje rezultata glasovanja za izbornu jedinicu u kojoj se glasovalo za liste	26
3.1. Općenito	26
3.2. Postupanje biračkog odbora prije otvaranja glasačke kutije za izbornu jedinicu u kojoj se glasovalo za liste	26
3.3. Postupanje biračkog odbora nakon otvaranja glasačkih kutija	27
3.4. Odvajanje nevažećih glasačkih listića od važećih glasačkih listića za liste izborne jedinice	28
3.5. Utvrđivanje broja glasova koje je dobila svaka pojedina lista izborne jedinice	29

3.6. Utvrđivanje broja glasova koji je dobio svaki pojedini kandidat na listama izborne jedinice	29
4. Utvrđivanje rezultata glasanja za kandidate nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici	30
4.1. Općenito	30
4.2. Postupanje biračkog odbora prije utvrđivanja broja glasačkih listića u glasačkoj kutiji za XII. izbornu jedinicu	30
4.3. Postupanje biračkog odbora prilikom utvrđivanja broja glasačkih listića u glasačkoj kutiji za XII. izbornu jedinicu	31
4.4. Odvajanje nevažećih glasačkih listića od važećih glasačkih listića za kandidate nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici	32
4.5. Utvrđivanje broja glasova koje je dobio svaki pojedini kandidat nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici	33
5. Ispravljanje pogrešaka u zapisniku o radu	33
6. Potpisivanje zapisnik o radu	33
VIII. DOSTAVA IZBORNOG MATERIJALA NADLEŽNIM IZBORNIM POVJERENSTVIMA	
NAKON UTVRĐIVANJA REZULTATA GLASOVANJA	34
IX. PROMATRAČI	34
1. Pravo promatranja	34
2. Prava i obveze promatrača	35
3. Prava i obveze biračkog odbora	35

I. UVOD

Izbori zastupnika u Hrvatski sabor (dalje: izbori) održat će se na biračkim mjestima u Republici Hrvatskoj **u nedjelju, 5. svibnja 2020.**

Podsjetnik za rad biračkih odbora na izborima zastupnika u Hrvatski sabor na biračkim mjestima u Republici Hrvatskoj (osim na posebnim biračkim mjestima) (dalje: Podsjetnik) izrađen je radi pripreme biračkih odbora za provedbu glasovanja te osiguravanja pravilnosti i tajnosti glasovanja na biračkim mjestima na navedenim izborima.

Ovaj Podsjetnik temelji se na Zakonu o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, Zakonu o registru birača, Obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske (dalje: Državno izbornog povjerenstvo) broj Z VI o načinu glasovanja birača s invaliditetom, nepismenih birača, slijepih birača te birača koji nisu u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto od 20. svibnja 2020., Obvezatnim uputama broj Z VII o pravima i dužnostima promatrača od 20. svibnja 2020. i Obvezatnim uputama broj Z VIII o načinu uređenja biračkog mjesta od 20. svibnja 2020.

Navedeni zakoni i obvezatne upute Državnog izbornog povjerenstva objavljeni su u „Narodnim novinama“ i na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

Birački odbor dužan je Podsjetnik dobro proučiti i koristiti ga za vrijeme rada.

Napomena: Izrazi u ovom Podsjetniku koji imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod bez obzira u kojem su rodu navedeni.

II. IZBORNI MATERIJAL KOJI ĆE DOBITI BIRAČKI ODBOR

Nadležno gradsko odnosno općinsko izborno povjerenstvo dostavit će svakom biračkom odboru na svom području izborni materijal i pribor za glasovanje, kako slijedi:

1. IZBORNI MATERIJAL:

- Izvadak iz popisa birača „A“ (dalje: izvadak „A“)
- Evidenciju privremeno upisanih birača „C“ (dalje: evidencija „C“) **ili prazan obrazac evidencije označen oznakom „C“**
- Glasačke listiće za izbor zastupnika u Hrvatski sabor za liste izborne jedinice
- Glasačke listiće za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u XII. izbornoj jedinici u kojoj se biraju zastupnici nacionalne manjine/nacionalnih manjina (dalje: XII. izborna jedinica)
- Oglas sa zbirnom listom pravovaljano predloženih lista izborne jedinice
- Oglase sa zbirnim listama pravovaljano predloženih kandidata u XII. izbornoj jedinici i to za svaku pojedinu skupinu nacionalnih manjina te **naputak** o načinu glasovanja birača pripadnika nacionalnih manjina
- Obrascе zapisnika o radu biračkog odbora za izbor zastupnika u Hrvatski sabor OZ-27 (dalje: zapisnik o radu) i prijepise zapisnika o radu.

2. PRIBOR ZA GLASOVANJE:

- Glasačke kutije
- Za svaku glasačku kutiju:
 1. sigurnosne naljepnice
 2. trobojni konac
 3. shema sklapanja glasačke kutije i
 4. grb Republike Hrvatske
 5. oznake izbornih jedinica
- Paravane
- Više kemijskih olovaka
- Više grafitnih olovaka
- Više listova bijelog papira
- Više omotnica, a osobito za:
 1. neupotrijebljene glasačke listiće
 2. nevažeće glasačke listiće
 3. glasačke listiće kojima se glasovalo izvan biračkog mjesta
 4. potvrde za glasovanje izvan mjesta prebivališta
- Više košuljica (presavijeni A3 papir) za važeće glasačke listiće.

Birački odbor preuzet će izborni materijal i pribor za glasovanje od gradskog odnosno općinskog izbornog povjerenstva u pravilu dan prije održavanja izbora.

Predsjednik odnosno zamjenik predsjednika biračkog odbora potpisat će potvrdu o preuzimanju izbornog materijala i pribora za glasovanje.

III. RAD BIRAČKOG ODBORA PRIJE POČETKA GLASOVANJA

1. Uređenje biračkog mjesta

Predsjednik i članovi biračkog odbora odnosno njihovi zamjenici (dalje: članovi biračkog odbora) uređuju prostoriju za glasovanje na biračkom mjestu, **u pravilu**, večer prije dana izbora.

Članovi biračkog odbora dužni su:

- **najkasnije jedan sat** prije početka glasovanja doći na biračko mjesto, u prostoriju u kojoj će se glasovati i, ako to nisu učinili dan ranije, urediti prostoriju za glasovanje
- provjeriti je li sav promidžbeni materijal uklonjen s biračkog mjesta i iz njegove neposredne blizine (u krugu od oko 50 metara). Ako promidžbeni materijal nije uklonjen s biračkog mjesta i iz njegove neposredne blizine, u tom slučaju dužni su navedeni promidžbeni materijal bez odlaganja, i ako je to moguće, ukloniti
- neposredno prije otvaranja biračkog mjesta, na biračima vidljivom mjestu ispred prostorije u kojoj će se glasovati, istaknuti **zbirnu listu za izbornu jedinicu, zbirne liste za XII. izbornu jedinicu**, za svaku pojedinu skupinu nacionalnih manjina te **naputak** o načinu glasovanja birača pripadnika nacionalnih manjina.

U prostorijama u kojima će se glasovati mogu se isticati samo državni simboli kao što su grb Republike Hrvatske, zastava Republike Hrvatske te obilježja županija, gradova, odnosno općina sukladno njihovom statutu.

Svako biračko mjesto mora biti u posebnoj prostoriji za glasovanje, koja mora biti uređena na način da se osigura tajnost glasovanja paravanima ili sličnim sredstvima tako da nitko u prostoriji ne može vidjeti kako je birač popunio glasački listić.

Ovisno o epidemiološkoj situaciji u vrijeme održavanja izbora, Državno izborno povjerenstvo donijet će posebnu tehničku uputu vezanu uz uređenje biračkog mjesta i postupanja biračkog odbora i birača na biračkom mjestu.

2. Priprema biračkog odbora za početak glasovanja

Birački odbor pregledat će zaprimljeni izborni materijal i pribor za glasovanje pri čemu će:

- **provjeriti** je li zaprimljen:
 - izvadak „A“ i **utvrditi** je li taj izvadak zaključen rednim brojem, potpisan te ovjeren od strane nadležnog upravnog tijela županije, odnosno Grada Zagreba (dalje: nadležno upravno tijelo)
 - evidencija C
 - iznimno, umjesto evidencije „C“, na biračko mjesto može biti dostavljen samo prazan, neovjeren, obrazac evidencije označen oznakom „C“
- **utvrditi** broj zaprimljenih glasačkih listića za liste izborne jedinice
- **utvrditi** broj zaprimljenih glasačkih listića za zastupnike u XII. izbornoj jedinici, za svaku pojedinu skupinu nacionalnih manjina (dalje: pojedinu nacionalnu

manjinu)

- **utvrditi** broj zaprimljenih obrazaca zapisnika o radu (OZ-27) te prijepisa zapisnika o radu
- **provjeriti** jesu li zaprimljene glasačke kutije te sigurnosne naljepnice (2 komada za svaku glasačku kutiju), trobojni konac, shema sklapanja glasačke kutije i grb Republike Hrvatske
- **pregledati** glasačke kutije i nakon što se uvjere da je glasačka kutija prazna, na mjestu na kojem se otvara **zatvoriti** sigurnosnom naljepnicom (na način kako je to objašnjeno u priloženoj shemi uz glasačku kutiju)
- **istaknuti** oznaku izborne jedinice na prednju stranu jedne glasačke kutije, a na drugu glasačku kutiju istaknuti oznaku „XII“
- **glasačke listiće**
 - **izdvojiti prema vrsti izbora** (posebno glasačke listiće za liste izborne jedinice, a posebno za svaku pojedinu nacionalnu manjinu u XII. izbornoj jedinici)
 - **pomiješati zasebno svaku pojedinu grupu** glasačkih listića **tako da nisu složeni po serijskim brojevima i lepezasto ih postaviti na stol na način da se ne vidi serijski broj glasačkog listića**
- **staviti kemijske olovke** (ne grafitne olovke!) na svako mjesto na kojemu će birači glasovati.

Birač popunjava glasački listić isključivo kemijskom olovkom!

Birač može prilikom popunjavanja glasačkog listića koristiti vlastitu kemijsku olovku.

3. Organizacija rada biračkog odbora

Prije početka rada, predsjednik, odnosno zamjenik predsjednika biračkog odbora organizirat će rad biračkog odbora na način da:

- najmanje jedan član biračkog odbora utvrđuje identitet birača, provjerava je li birač upisan u izvadak iz popisa birača „A“ ili u evidenciji „C“ te zaokružuje redni broj ispred prezimena i imena birača koji je pristupio glasovanju u navedenom izvratku, odnosno evidenciji. Ako birač nije upisan u navedeni izvadak ili evidenciju, utvrđuje ima li birač tzv. žutu potvrdu ili tzv. plavu potvrdu
- najmanje jedan član biračkog odbora uručuje glasački listić biraču i objašnjava način glasovanja
- najmanje jedan član biračkog odbora brine da birač glasački listić ubaci u odgovarajuću glasačku kutiju te nadzire birače koji čekaju u redu za glasovanje
- najmanje dva člana biračkog odbora omogućavaju biračima da glasuju izvan biračkog mjesta.

IV. OTVARANJE BIRAČKOG MJESTA

Biračko mjesto otvara se u 7,00 sati.

V. RAD BIRAČKOG ODBORA ZA VRIJEME GLASOVANJA

1. Općenito

Glasovanje traje neprekidno od 7,00 do 19,00 sati 5. srpnja 2020.

U 19,00 sati zatvara se biračko mjesto, ali će se biračima koji su se **tada zatekli** na tom biračkom mjestu omogućiti glasovanje i nakon 19,00 sati.

Za vrijeme glasovanja, u radu biračkog odbora, mora sudjelovati najmanje pet članova biračkog odbora, od kojih je jedan predsjednik, odnosno zamjenik predsjednika biračkog odbora.

Predsjednik biračkog odbora dužan je i ovlašten osigurati red i mir na biračkom mjestu za vrijeme glasovanja, kao i nakon zatvaranja biračkog mjesta.

Ako je to nužno radi očuvanja reda i mira te radi nesmetanog odvijanja glasovanja, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije.

Nitko, osim pripadnika policije na poziv predsjednika biračkog odbora, ne smije doći na biračko mjesto naoružan.

2. Utvrđivanje identiteta birača i postojanja biračkog prava

2.1. Utvrđivanje identiteta birača

Predsjednik biračkog odbora, odnosno od njega ovlašteni član biračkog odbora **zadužen za provjeru** birača, utvrđuje identitet birača.

Identitet birača utvrđuje se uvidom u:

- osobnu iskaznicu
- putovnicu
- vozačku dozvolu odnosno
- koju drugu **javnu ispravu s fotografijom, na osnovi koje se može nedvojbeno utvrditi identitet birača.**

2.2. Utvrđivanje prava glasovanja birača na biračkom mjestu

Nakon što je utvrđen identitet birača, birački odbor provjerava ima li birač pravo glasovati na tom biračkom mjestu uvidom u dostavljeni **izvadak „A“**, odnosno u dostavljenu **evidenciju „C“**.

Ako birački odbor utvrdi da birač nije upisan u dostavljani izvadak „A“ **ili** u dostavljenu evidenciju „C“ **neće** mu dopustiti glasovanje, **osim** u slučaju kada birač odgovarajućom potvrdom nadležnog upravnog tijela dokaže da ima pravo glasovati na tom biračkom mjestu, i to:

- potvrdom za glasovanje (dalje: **tzv. plava potvrda**)
- ili**
- potvrdom za glasovanje izvan mjesta prebivališta (dalje: **tzv. žuta potvrda**).

2.3. Izvadak „A“

Na svako biračko mjesto bit će dostavljen po jedan izvadak „A“ u kojem su upisani birači koji na tom biračkom mjestu glasuju prema mjestu svog prebivališta (slika 1.).

Slika 1. Primjer izvzatka „A“ na biračkom mjestu u Đakovu u IV. izbornoj jedinici.

MANJINE							PREZIME I IME BIRAČA	NACIONALNOST	S	DAT. ROĐENJA	PREBIVALIŠTE (NASELJE, ULICA I KBR)
L	I	II	III	IV	V	VI					
1							BIRAČICA JEDAN	HRVATICA	Ž	05.05.1955.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 1
2							BIRAČICA DVA	HRVATICA	Ž	12.03.1972.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 2
3							BIRAČ TRI	HRVAT	M	14.2.1982.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 3
4							BIRAČICA ČETIRI	HRVATICA	Ž	12.12.1941.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 4
5						1	BIRAČ PET	SLOVENAC	M	18.06.2001.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 5
6							BIRAČ ŠEST	OSTALI	M	30.01.1987.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 6
7	1						BIRAČICA SEDAM	SRPKINJA	Ž	01.01.1999.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 7
8	2						BIRAČ OSAM	SRBIN	M	06.08.1992.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 8
9		1					BIRAČ DEVET	MAĐAR	M	15.06.1973.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 9
10			1				BIRAČ DESET	TALIJAN	M	24.12.1996.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 10
11			2				BIRAČ JEDANAEST	TALIJAN	M	30.06.1963.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 11
12			3				BIRAČICA DVANAEST	TALIJANKA	Ž	17.07.1960.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 12
13				1			BIRAČ TRINAEST	SLOVAK	M	12.06.1954.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 13
14				2			BIRAČICA ČETRINAEST	SLOVAKINJA	Ž	26.04.1951.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 14
15					1		BIRAČICA PETNAEST	AUSTRIJANKA	Ž	15.09.1989.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 15
							UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici				
L	I	II	III	IV	V	VI					Datum izbora stranica 1

Opis slike 1.

U izvatzku „A“ upisani su, prema abecednom redu prezimena, svi birači koji, prema mjestu svoga prebivališta, imaju pravo glasovati na biračkom mjestu na koje je dostavljen navedeni izvadak „A“.

U stupcu „L“ izvatzka „A“ upisani su redni brojevi ispred prezimena i imena svih birača (neovisno o njihovoj nacionalnoj pripadnosti) koji imaju pravo glasovati za liste izborne jedinice na tom biračkom mjestu (u konkretnom primjeru za liste IV. izborne jedinice).

U stupcima „I“ do „VI“ upisani su redni brojevi ispred prezimena i imena birača pripadnika određenih **nacionalnih manjina-pripadnici** kojih manjina **imaju pravo izabrati** žele li glasovati za listu izborne jedinice **ili** u XII. izbornoj jedinici za kandidata za zastupnika u Hrvatski sabor nacionalne manjine kojoj nacionalnoj manjini ti birači pripadaju.

Npr. u stupcu „II“ upisani su redni brojevi ispred prezimena i imena birača pripadnika mađarske nacionalne manjine koji imaju pravo izabrati žele li glasovati za listu izborne jedinice u kojoj imaju prebivalište (u konkretnom primjeru za liste IV. izborne jedinice) **ili** za kandidata za zastupnika u Hrvatski sabor mađarske nacionalne manjine koji se bira u XII. izbornoj jedinici.

U stupcu „VI“ upisani su redni brojevi ispred prezimena i imena birača pripadnika albanske, bošnjačke, crnogorske, makedonske odnosno slovenske nacionalne manjine koji imaju pravo izabrati žele li glasovati za određenu listu izborne jedinice u kojoj imaju prebivalište (u konkretnom primjeru za liste IV. izborne jedinice) **ili** za kandidata za zastupnika u Hrvatski sabor, navedenih nacionalnih manjina koji se bira u XII. izbornoj jedinici.

Ostali stupci u izvatzku „A“ sadrže osobne podatke birača (prezime, ime, nacionalnost, spol, datum rođenja i adresa prebivališta).

U izvatzku „A“, u retku pod nazivom „UKUPNO/broj birača koji su glasovali na ovoj stranici“ birački odbor upisuje koliko je birača zaokruženo (glasovalo) u svakom stupcu posebno, dakle u stupcu „L“, „I“, „II“, „III“, „IV“, „V“ i „VI“ na naznačenoj stranici.

2.3.1. Zaokruživanje rednih brojeva ispred prezimena i imena birača u izvatku „A“

Birački odbor, nakon što utvrdi da je birač upisan u izvadak „A“, provjerava:

- je li ispred prezimena i imena birača redni broj upisan **samo u stupcu „L“**
ili
- je li ispred prezimena i imena birača redni broj upisan **i u stupcu „L“ i u stupcu „I“, „II“, „III“, „IV“, „V“ ili „VI“** (gdje su upisani birači pripadnici nacionalnih manjina koji imaju pravo glasovati **ili** za listu izborne jedinice u kojoj imaju prebivalište **ili** za kandidata nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici kojoj nacionalnoj manjini ti birači pripadaju).

Prilikom zaokruživanja rednog broja ispred prezimena i imena birača koji je pristupio glasovanju potrebno je voditi računa o tome glasuje li birač pripadnik nacionalne manjine:

- za listu izborne jedinice u kojoj ima prebivalište
ili
- za kandidata u XII. izbornoj jedinici nacionalne manjine kojoj nacionalnoj manjini taj birač pripada.

Ovisno o tome za koga se birač pripadnik nacionalne manjine odlučio glasovati (za listu izborne jedinice ili za kandidata pripadnika nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici), na izvatku „A“ treba zaokružiti redni broj u odgovarajućem stupcu.

Birački odbor će ispred prezimena i imena birača:

- a) **zaokružiti odgovarajući redni broj u stupcu „L“**- ako je biraču, ispred čijeg je prezimena i imena upisan redni broj samo u stupcu „L“, **uručen glasački listića za liste izborne jedinice** u kojoj imaju prebivalište (slika 2.)

Slika 2. Popunjen izvadak „A“ na biračkom mjestu u Đakovu, u IV. izbornoj jedinici, prema primjeru opisanom pod a)

L	MANJINE						PREZIME I IME BIRAČA	NACIONALNOST	S	DAT. ROĐENJA	PREBIVALIŠTE (NASELJE, ULICA I KBR)
	I	II	III	IV	V	VI					
1							BIRAČICA JEDAN	HRVATICA	Ž	05.05.1955.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 1
2							BIRAČICA DVA	HRVATICA	Ž	12.03.1972.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 2
3							BIRAČ TRI	HRVAT	M	14.2.1982.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 3
4							BIRAČICA ČETIRI	HRVATICA	Ž	12.12.1941.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 4
5						1	BIRAČ PET	SLOVENAC	M	18.06.2001.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 5
6							BIRAČ ŠEST	OSTALI	M	30.01.1987.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 6
7	1						BIRAČICA SEDAM	SRPKINJA	Ž	01.01.1999.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 7
8	2						BIRAČ OSAM	SRBIN	M	06.08.1992.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 8
9		1					BIRAČ DESET	MAĐAR	M	15.06.1973.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 9
10			1				BIRAČ DESET	TALIJAN	M	24.12.1996.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 10
11			2				BIRAČ JEDANAEST	TALIJAN	M	30.06.1963.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 11
12			3				BIRAČICA DVANAEST	TALIJANKA	Ž	17.07.1960.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 12
13				1			BIRAČ TRINAEST	SLOVAK	M	12.06.1954.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 13
14				2			BIRAČICA ČETRINAEST	SLOVAKINJA	Ž	26.04.1951.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 14
15					1		BIRAČICA PETNAEST	AUSTRIJANKA	Ž	15.09.1989.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 15
							UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici				
L	I	II	III	IV	V	VI					Datum izbora stranica 1

Opis slike 2.

Biračica Četiri, ispred čijeg prezimena i imena je upisan samo redni broj u stupcu „L“, pripadnica je hrvatskoga naroda, birački odbor uručio joj je, u konkretnom primjeru, glasački listić za liste IV. izborne jedinice u kojoj ima prebivalište i stoga je zaokružen redni broj 4 u stupcu „L“ naznačen ispred njezinog prezimena i imena.

Birač Šest, ispred čijeg prezimena i imena je upisan samo redni broj u stupcu „L“, u rubrici nacionalnost naznačeno je „OSTALI“, birački odbor uručio mu je, u konkretnom primjeru, glasački listić za liste IV. izborne jedinice u kojoj ima prebivalište i stoga je zaokružen redni broj 6 u stupcu „L“ naznačen ispred njegovog prezimena i imena.

b) zaokružiti odgovarajući redni broj u stupcu „L“- ako je birač, ispred čijeg je prezimena i imena upisan redni broj u stupcu „L“ i redni broj u stupcu „I“, „II“, „III“, „IV“, „V“ ili „VI“ (dakle, kada se radi o biraču pripadniku nacionalne manjine koji ima pravo glasovati **ili** za listu izborne jedinice u kojoj ima prebivalište **ili** za kandidata nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici kojoj nacionalnoj manjini taj birač pripada), **izabrao glasovati za jednu od lista izborne jedinice u kojoj ima prebivalište** (slika 3).

Slika 3. Popunjen izvadak „A“ na biračkom mjestu u Đakovu, u IV. izornoj jedinici, prema primjeru opisanom pod b)

L	MANJINE						PREZIME I IME BIRAČA	NACIONALNOST	S	DAT. ROĐENJA	PREBIVALIŠTE (NASELJE, ULICA I KBR)	
	I	II	III	IV	V	VI						
1							BIRAČICA JEDAN	HRVATICA	Ž	05.05.1955.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 1	
2							BIRAČICA DVA	HRVATICA	Ž	12.03.1972.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 2	
3							BIRAČ TRI	HRVAT	M	14.2.1982.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 3	
4							BIRAČICA ČETIRI	HRVATICA	Ž	12.12.1941.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 4	
5						1	BIRAČ PET	SLOVENAC	M	18.06.2001.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 5	
6							BIRAČ ŠEST	OSTALI	M	30.01.1987.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 6	
7	1						BIRAČICA SEDAM	SRPKINJA	Ž	01.01.1999.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 7	
8	2						BIRAČ OSAM	SRBIN	M	06.08.1992.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 8	
9		1					BIRAČ DEVET	MAĐAR	M	15.06.1973.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 9	
10			1				BIRAČ DESET	TALIJAN	M	24.12.1996.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 10	
11			2				BIRAČ JEDANAEST	TALIJAN	M	30.06.1963.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 11	
12			3				BIRAČICA DVANAEST	TALJANKA	Ž	17.07.1960.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 12	
13				1			BIRAČ TRINAEST	SLOVAK	M	12.06.1954.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 13	
14				2			BIRAČICA ČETRNAEST	SLOVAKINJA	Ž	26.04.1951.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 14	
15					1		BIRAČICA PETNAEST	AUSTRIJANKA	Ž	15.09.1989.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 15	
UKUPNO-birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici												
L	I	II	III	IV	V	VI						Datum izbora stranica 1

Opis slike 3.

Biračica Sedam, ispred čijeg prezimena i imena je upisan redni broj u stupcu „L“ i redni broj u stupcu „I“, pripadnica je srpske nacionalne manjine, u konkretnom primjeru izabrala je glasovati za listu IV. izborne jedinice u kojoj ima prebivalište, birački odbor joj je sukladno njezinom izboru uručio glasački listić za liste IV. izborne jedinice te je stoga zaokružen redni broj 7 koji je u stupcu „L“ naznačen ispred njezinog prezimena i imena.

Birač Deset, ispred čijeg prezimena i imena je upisan redni broj u stupcu „L“ i redni broj u stupcu „III“, pripadnik je talijanske nacionalne manjine, u konkretnom primjeru izabrao je glasovati za listu IV. izborne jedinice u kojoj ima prebivalište, birački odbor mu je sukladno njegovom izboru uručio glasački listić za liste IV. izborne jedinice te je stoga zaokružen redni broj 10 koji je u stupcu „L“ naznačen ispred njegovog prezimena i imena.

Biračica Petnaest, ispred čijeg prezimena i imena je upisan redni broj u stupcu „L“ i redni broj u stupcu „V“ pripadnica je austrijske nacionalne manjine, u konkretnom primjeru izabrala je glasovati za listu IV. izborne jedinice u kojoj ima prebivalište, birački odbor joj je sukladno njezinom izboru uručio glasački listić za liste IV. izborne jedinice te je stoga zaokružen redni broj 15 koji je u stupcu „L“ naznačen ispred njezinog prezimena i imena.

c) zaokružiti odgovarajući redni broj u stupcu „I“, „II“, „III“, „IV“, „V“ ili „VI“- ako je birač, ispred čijeg je prezimena i imena upisan redni broj u stupcu „L“ i redni broj u stupcu „I“, „II“, „III“, „IV“, „V“ ili „VI“ (dakle, kada se radi o biraču pripadniku nacionalne manjine koji ima pravo glasovati **ili** za listu izborne jedinice u kojoj ima prebivalište **ili** za kandidata nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici), **izabrao glasovati za kandidata nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici**, kojoj nacionalnoj manjini taj birač pripada (slika 4.)

Slika 4. Popunjen izvadak „A“ na biračkom mjestu u Đakovu, u IV. izornoj jedinici, prema primjeru opisanom prema c)

MANJINE							PREZIME I IME BIRAČA	NACIONALNOST	S	DAT. ROĐENJA	PREBIVALIŠTE (NASELJE, ULICA I KBR)
L	I	II	III	IV	V	VI					
1							BIRAČICA JEDAN	HRVATICA	Ž	05.05.1955.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 1
2							BIRAČICA DVA	HRVATICA	Ž	12.03.1972.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 2
3							BIRAČ TRI	HRVAT	M	14.2.1982.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 3
4							BIRAČICA ČETIRI	HRVATICA	Ž	12.12.1941.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 4
5						1	BIRAČ PET	SLOVENAC	M	18.06.2001.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 5
6							BIRAČ ŠEST	OSTALI	M	30.01.1987.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 6
7	1						BIRAČICA SEDAM	SRPKINJA	Ž	01.01.1999.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 7
8	2						BIRAČ OSAM	SRBIN	M	06.08.1992.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 8
9		1					BIRAČ DEVET	MAĐAR	M	15.06.1973.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 9
10			1				BIRAČ DESET	TALIJAN	M	24.12.1996.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 10
11			2				BIRAČ JEDANAEST	TALIJAN	M	30.06.1963.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 11
12			3				BIRAČICA DVANAEST	TALIJANKA	Ž	17.07.1960.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 12
13				1			BIRAČ TRINAEST	SLOVAK	M	12.06.1954.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 13
14				2			BIRAČICA ČETRNAEST	SLOVAKINJA	Ž	26.04.1951.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 14
15					1		BIRAČICA PETNAEST	AUSTRIJANKA	Ž	15.09.1989.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 15
							UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici				
L	I	II	III	IV	V	VI	Datum izbora stranica 1				

Opis slike 4.

Birač Osam, ispred čijeg prezimena i imena je upisan redni broj u stupcu „L“ i redni broj u stupcu „I“, pripadnik je srpske nacionalne manjine koji je, u konkretnom primjeru, izabrao glasovati za kandidata srpske nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici, birački odbor mu je sukladno njegovom izboru uručio glasački listić za izbor zastupnika u Hrvatski sabor srpske nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici te je stoga zaokružen redni broj 2 koji je u stupcu „I“ naznačen ispred njegovog prezimena i imena.

Birač Jedanaest i biračica dvanaest, ispred čijih prezimena i imena su upisani redni brojevi u stupcu „L“ i redni broj u stupcu „III“, pripadnici su talijanske nacionalne manjine koji su, u konkretnom primjeru, izabrali glasovati za kandidata talijanske nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici, birački odbor je, svakom od njih, sukladno njihovom izboru, uručio glasački listić za izbor zastupnika u Hrvatski sabor talijanske nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici, stoga je zaokružen redni broj 2 i redni broj 3 koji su u stupcu „III“ naznačeni ispred njihovog prezimena i imena.

Slika 5. Popunjen izvadak „A“ na biračkom mjestu u Đakovu u IV. izbornoj jedinici, prema primjeru opisanom pod a), b) i c)

MANJINE							PREZIME I IME BIRAČA	NACIONALNOST	S	DAT. ROĐENJA	PREBIVALIŠTE (NASELJE, ULICA I KBR)
L	I	II	III	IV	V	VI					
1							BIRAČICA JEDAN	HRVATICA	Ž	05.05.1955.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 1
2							BIRAČICA DVA	HRVATICA	Ž	12.03.1972.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 2
3							BIRAČ TRI	HRVAT	M	14.2.1982.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 3
4							BIRAČICA ČETIRI	HRVATICA	Ž	12.12.1941.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 4
5						1	BIRAČ PET	SLOVENAC	M	18.06.2001.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 5
6							BIRAČ ŠEST	OSTALI	M	30.01.1987.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 6
7	1						BIRAČICA SEDAM	SRPKINJA	Ž	01.01.1999.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 7
8	2						BIRAČ OSAM	SRBIN	M	06.08.1992.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 8
9		1					BIRAČ DEVET	MAĐAR	M	15.06.1973.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 9
10			1				BIRAČ DESET	TALIJAN	M	24.12.1996.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 10
11			2				BIRAČ JEDANAEST	TALIJAN	M	30.06.1963.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 11
12			3				BIRAČICA DVANAEST	TALIJANKA	Ž	17.07.1960.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 12
13				1			BIRAČ TRINAEST	SLOVAK	M	12.06.1954.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 13
14				2			BIRAČICA ČETRNAEST	SLOVAKINJA	Ž	26.04.1951.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 14
15					1		BIRAČICA PETNAEST	AUSTRIJANKA	Ž	15.09.1989.	ĐAKOVO, SOLINSKA ULICA 15
5	1	0	2	0	0	0	UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici				
L	I	II	III	IV	V	VI	Datum izbora stranica 1				

Opis slike 5.

Slika 5. prikazuje popunjenu stranicu izvotka „A“ prema gore naznačenim primjerima a), b) i c).

Na kraju svake stranice birački odbor će u retku pod nazivom „UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom pojedinom stupcu, na ovoj stranici“, naznačiti koliko je birača zaokruženo (glasovalo) u svakom pojedinom stupcu, dakle u stupcu „L“, „I“, „II“, „III“, „IV“, „V“ i „VI“ na naznačenoj stranici.

2.4. Evidencija „C“

Na svako biračko mjesto bit će dostavljena jedna evidencija „C“ u kojoj su privremeno upisani birači koji imaju prebivalište na području drugog grada/općine koji grad/koja općina pripada istoj izbornoj jedinici kao i biračko mjesto na koje je dostavljena evidencije „C“.

Privremeno upisani birači u evidenciji „C“ **moгу** glasovati samo na biračkom mjestu na koje je dostavljena evidencija „C“, a u kojoj su ti birači već upisani (slika 6.).

Privremeno upisani birači u evidenciji „C“ **ne predočuju** biračkom odboru **niti tzv. žutu niti tzv. plavu potvrdu**. Njihovo pravo glasovanja na određenom biračkom mjestu proizlazi iz činjenice **da su već upisani u evidenciji „C“** koja je dostavljena na to biračko mjesto.

Slika 6. Primjer evidencije „C“ na biračkom mjestu u Đakovu u IV. izbornoj jedinici

MANJINE							PREZIME I IME BIRAČA	NACIONALN OST	S	DAT. ROĐENJA	PREBIVALIŠTE (NASELJE, ULICA I KBR)	PRIMJEDBA
L	I	II	III	IV	V	VI						
1							BIRAČICA JEDAN	HRVATICA	Ž	05.05.1955.	NAŠICE, ULICA 1	PU OBŽ IV. IJ
2							BIRAČICA DVA	OSTALI	Ž	12.03.1972.	OSIJEK, ULICA 2	PU OBŽ IV. IJ
3							BIRAČ TRI	HRVAT	M	14.2.1982.	VALPOVO, ULICA 3	PU OBŽ IV. IJ
4					I		BIRAČICA ČETIRI	RUMUNJKA	Ž	12.12.1941.	SATNICA ĐAKOVAČKA, ULICA 4	PU OBŽ IV. i XII. IJ
5							BIRAČ PET	HRVAT	M	18.06.2001.	SEMELJCI, ULICA 5	PU OBŽ IV. IJ
6	1						BIRAČICA ŠEST	SRPKINJA	Ž	30.01.1987.	PUNITOVCI, ULICA 6	PU OBŽ IV. i XII.IJ
7		1					BIRAČICA SEDAM	MAĐARICA	Ž	01.01.1999.	BILJE, ULICA 7	PU OBŽ IV. i XII.IJ
8	2						BIRAČ OSAM	SRBIN	M	06.08.1992.	ČEPIN, ULICA 8	PU OBŽ IV. i XII.IJ
9						I	BIRAČ DEVET	CRNOGORAC	M	15.06.1973.	OSIJEK, ULICA 9	PU OBŽ IV. i XII. IJ
10			I				BIRAČ DESET	TALIJAN	M	24.12.1996.	VIŠKOVCI, ULICA 10	PU OBŽ IV. i XII. IJ
							UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici					
L	I	II	III	IV	V	VI	Datum izbora					

stranica 1

MANJINE							PREZIME I IME BIRAČA	NACIONALN OST	S	DAT. ROĐENJA	PREBIVALIŠTE (NASELJE, ULICA I KBR)	PRIMJEDBA
L	I	II	III	IV	V	VI						
11												
12												
13												
14												
15												
							UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici					
L	I	II	III	IV	V	VI	Datum izbora					

stranica 2

Opis slike 6.

U evidenciji „C“ upisani su privremeno upisani birači koji imaju pravo glasovati na biračkom mjestu na koje je dostavljena navedena evidencija „C“.

U stupcu „L“ evidencije „C“ upisani su redni brojevi ispred prezimena i imena svih birača (neovisno o njihovoj nacionalnoj pripadnosti) koji imaju pravo glasovati za liste izborne jedinice na tom biračkom mjestu (u konkretnom primjeru za liste IV. izborne jedinice).

U stupcima „I“ do „VI“ upisani su redni brojevi ispred prezimena i imena birača pripadnika određenih **nacionalnih manjina** koji **imaju pravo izabrati** žele li glasovati za listu izborne jedinice **ili** u XII. izbornoj jedinici za kandidata za zastupnika u Hrvatski sabor nacionalne manjine kojoj nacionalnoj manjini ti birači pripadaju.

Npr. u stupcu „I“ upisani su redni brojevi ispred prezimena i imena birača pripadnika srpske nacionalne manjine koji imaju pravo izabrati žele li glasovati za određenu listu IV. izborne jedinice u kojoj imaju prebivalište **ili** za kandidate za zastupnike u Hrvatski sabor srpske nacionalne manjine koji se biraju u XII. izbornoj jedinici.

U stupcu „III“ upisani su redni brojevi ispred prezimena i imena birača pripadnika talijanske nacionalne manjine koji imaju pravo izabrati žele li glasovati, u konkretnom primjeru, za listu IV. izborne jedinice u kojoj imaju prebivalište **ili** za kandidata za zastupnika u Hrvatski sabor talijanske nacionalne manje koji se bira u XII. izbornoj jedinici.

Ostali stupci u evidenciji „C“ sadrže osobne podatke birača (prezime, ime, nacionalnost, spol, datum rođenja i adresa prebivališta) te primjedbu u koju se upisuje izborna jedinica iz koje birač dolazi i u kojoj ima pravo glasovati za liste izborne jedinice, odnosno kada se radi o biraču pripadniku nacionalne manjine ili za liste izborne jedinice ili za kandidate nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici, kojoj nacionalnoj manjini birač pripada.

U evidenciji „C“, u retku pod nazivom „UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom pojedinom stupcu na ovoj stranici“ birački odbor upisuje koliko je birača zaokruženo (glasovalo) u svakom pojedinom stupcu, dakle u stupcu „L“, „I“, „II“, „III“, „IV“, „V“ i „VI“ na naznačenoj stranici.

U prazne stupce i retke evidencije „C“ birački odbor će dopisati podatke birača koji su na tom biračkom mjestu glasovali na osnovi žute potvrde.

2.4.1. Zaokruživanje rednih brojeva ispred prezimena i imena birača u evidenciji „C“

Birački odbor prilikom zaokruživanja rednih brojeva ispred prezimena i imena birača u evidenciji „C“ postupit će na isti način kako je to opisano za zaokruživanje rednih brojeva ispred prezimena i imena birača u izvatku „A“ u ovome u poglavlju, u podtočki 2.3.1. Zaokruživanje rednih brojeva ispred prezimena i imena birača u izvatku „A“.

Slika 7. Popunjena stranica 1. evidencije „C“ na biračkom mjestu u Đakovu u IV. izornoj jedinici

L	MANJINE						PREZIME I IME BIRAČA	NACIONALN OST	S	DAT. ROĐENJA	PREBIVALIŠTE (NASELJE, ULICA I KBR)	PRIMJEDBA
	I	II	III	IV	V	VI						
1							BIRAČICA JEDAN	HRVATICA	Ž	05.05.1955.	NAŠICE, ULICA 1	PU OBŽ IV. IJ
2							BIRAČICA DVA	OSTALI	Ž	12.03.1972.	OSIJEK, ULICA 2	PU OBŽ IV. IJ
3							BIRAČ TRI	HRVAT	M	14.2.1982.	VALPOVO, ULICA 3	PU OBŽ IV. IJ
4					1		BIRAČICA ČETIRI	RUMUNJKA	Ž	12.12.1941.	SATNICA ĐAKOVAČKA, ULICA 4	PU OBŽ IV. i XII. IJ
5							BIRAČ PET	HRVAT	M	18.06.2001.	SEMELJCI, ULICA 5	PU OBŽ IV. IJ
6	1						BIRAČICA ŠEST	SRPKINJA	Ž	30.01.1987.	PUNITOVCI, ULICA 6	PU OBŽ IV. i XII. IJ
7		1					BIRAČICA SEDAM	MAĐARICA	Ž	01.01.1999.	BILJE, ULICA 7	PU OBŽ IV. i XII. IJ
8	2						BIRAČ OSAM	SRBIN	M	06.08.1992.	ČEPIN, ULICA 8	PU OBŽ IV. i XII. IJ
9						1	BIRAČ DESET	CRNOGORAC	M	15.06.1973.	OSIJEK, ULICA 9	PU OBŽ IV. i XII. IJ
10			1				BIRAČ DESET	TALIJAN	M	24.12.1996.	VIŠKOVCI, ULICA 10	PU OBŽ IV. i XII. IJ
3	1	0	1	0	0	1	UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici					

L I II III IV V VI Datum izbora
stranica 1

L	MANJINE						PREZIME I IME BIRAČA	NACIONALN OST	S	DAT. ROĐENJA	PREBIVALIŠTE (NASELJE, ULICA I KBR)	PRIMJEDBA
	I	II	III	IV	V	VI						
11												
12												
13												
14												
15												
							UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici					

L I II III IV V VI Datum izbora
stranica 2

Opis slike 7.

Privremeno upisana Biračica Jedan, ispred čijeg prezimena i imena je upisan samo redni broj u stupcu „L“, pripadnica je hrvatskoga naroda, birački odbor uručio joj je, u konkretnom primjeru, glasački listić za liste IV. izborne jedinice prema mjestu njezinog prebivališta, te je stoga zaokružen redni broj 1 u stupcu „L“ naznačen ispred njezinog prezimena i imena.

Privremeno upisana Biračica Dva, ispred čijeg prezimena i imena je upisan samo redni broj u stupcu „L“, a u rubrici nacionalnost „OSTALI“, birački odbor uručio joj je, u konkretnom primjeru, glasački listić za liste IV. izborne jedinice prema mjestu njezinog prebivališta, te je stoga zaokružen redni broj 2 u stupcu „L“ naznačen ispred njezinog prezimena i imena.

Privremeno upisana Biračica Četiri, ispred čijeg prezimena i imena je upisan redni broj u stupcu „L“ i redni broj u stupcu „V“, pripadnica je rumunjske nacionalne manjine koja je, u konkretnom primjeru, izabrala glasovati za listu izborne jedinice prema mjestu svog prebivališta (u konkretnom primjeru za liste IV. izborne

jedinice), birački odbor joj je sukladno njezinom izboru uručio glasački listić za liste IV. izborne jedinice te je stoga zaokružen redni broj 4 koji je u stupcu „L“ naznačen ispred njezinog prezimena i imena.

Privremeno upisani birač osam, ispred čijeg prezimena i imena je upisan redni broj u stupcu „L“ i redni broj u stupcu „I“, pripadnik je srpske nacionalne manjine koji je, u konkretnom primjeru, izabrao glasovati za kandidata srpske nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici, birački odbor mu je sukladno njegovom izboru uručio glasački listić za izbor zastupnika u Hrvatski sabor srpske nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici te je stoga zaokružen redni broj 2 koji je u stupcu „I“ naznačen ispred njegovog prezimena i imena.

Privremeno upisani birač devet, ispred čijeg prezimena i imena je upisan redni broj u stupcu „L“ i redni broj u stupcu „VI“, pripadnik je crnogorske nacionalne manjine koji je, u konkretnom primjeru, izabrao glasovati za kandidata kojeg zajedno biraju pripadnici albanske, bošnjačke, crnogorske, makedonske i slovenske nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici, birački odbor mu je sukladno njegovom izboru uručio glasački listić za izbor zastupnika u Hrvatski sabor albanske, bošnjačke, crnogorske, makedonske i slovenske nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici te je stoga zaokružen redni broj 1 koji je u stupcu „VI“ naznačen ispred njegovog prezimena i imena.

Privremeno upisani birač deset, ispred čijeg prezimena i imena je upisan redni broj u stupcu „L“ i redni broj u stupcu „III“, pripadnik je talijanske nacionalne manjine koji je, u konkretnom primjeru, izabrao glasovati za kandidata talijanske nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici, birački odbor mu je sukladno njegovom izboru uručio glasački listić za izbor zastupnika u Hrvatski sabor talijanske nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici te je stoga zaokružen redni broj 1 koji je u stupcu „III“ naznačen ispred njegovog prezimena i imena.

Na kraju svake stranice birački odbor je dužan, u retku pod nazivom „UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici“, naznačiti koliko je birača zaokruženo (glasovalo) u svakom pojedinom stupcu, dakle u stupcu „L“, „I“, „II“, „III“, „IV“, „V“ i „VI“ na naznačenoj stranici.

2.4.2. Dopisivanje birača u evidenciji „C“ koji su glasovali na osnovi tzv. žute potvrde

Glasovanje birača na osnovi tzv. žute potvrde i postupanje biračkog odbora u toj situaciji opisano je u ovome Podsjetniku, u poglavlju V. Rad biračkog odbora za vrijeme glasovanja, podtočki 2.5.1.1. Glasovanje birača na osnovi „žute potvrde“.

Birače za koje je utvrđeno da imaju pravo glasovati na osnovi tzv. žute potvrde na biračkom mjestu na koje su pristupili, birački odbor dužan je **dopisati** u dostavljenu evidenciji „C“ (slika 8.)

Slika 8. Primjer na koji se način u evidenciji „C“ dopisuju birači koji su glasovali na osnovi tzv. žute potvrde, biračko mjesto u Đakovu u IV. izornoj jedinici

MANJINE							PREZIME I IME BIRAČA	NACIONALNO ST	S	DAT. ROĐENJA	PREBIVALIŠTE (NASELJE, ULICA I KBR)	PRIMJEDBA
L	I	II	III	IV	V	VI						
1							BIRAČICA JEDAN	HRVATICA	Ž	05.05.1955.	NAŠICE, ULICA 1	PU OBŽ IV. IJ
2							BIRAČICA DVA	OSTALI	Ž	12.03.1972.	OSIJEK, ULICA 2	PU OBŽ IV. IJ
3							BIRAČ TRI	HRVAT	M	14.2.1982.	VALPOVO, ULICA 3	PU OBŽ IV. IJ
4					1		BIRAČICA ČETIRI	RUMUNJKA	Ž	12.12.1941.	SATNICA ĐAKOVAČKA, ULICA 4	PU OBŽ IV. i XII. IJ
5							BIRAČ PET	HRVAT	M	18.06.2001.	SEME LJICI, ULICA 5	PU OBŽ IV. IJ
6	1						BIRAČICA ŠEST	SRPKINJA	Ž	30.01.1987.	PUNITOVCI, ULICA 6	PU OBŽ IV. i XII. IJ
7		1					BIRAČICA SEDAM	MAĐARICA	Ž	01.01.1999.	BILJE, ULICA 7	PU OBŽ IV. i XII. IJ
8	2						BIRAČ OSAM	SRBIN	M	06.08.1992.	ČEPIN, ULICA 8	PU OBŽ IV. i XII. IJ
9						1	BIRAČ DEVET	CRNOGORAC	M	15.06.1973.	OSIJEK, ULICA 9	PU OBŽ IV. i XII. IJ
10			1				BIRAČ DESET	TALIJAN	M	24.12.1996.	VIŠKOVCI, ULICA 10	PU OBŽ IV. i XII. IJ
3	1	0	1	0	0	1	UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici					
L	I	II	III	IV	V	VI	Datum izbora					
							stranica 1					

MANJINE							PREZIME I IME BIRAČA	NACIONALNO ST	S	DAT. ROĐENJA	PREBIVALIŠTE (NASELJE, ULICA I KBR)	PRIMJEDBA
L	I	II	III	IV	V	VI						
11							BIRAČ JEDANAEST	HRVAT	M	22.1.1979.	OSIJEK, ULICA 12.	
12			2				BIRAČ DVANAEST	TALIJAN	M	23.9.1956.	TRNAVA, ULICA 13	
13							BIRAČICA TRINAEST	SLOVAKINJA	Ž	06.06.1987.	PUNITOVCI, ULICA 14	
14			2				BIRAČICA ČETIRNAEST	MAĐARICA	Ž	05.07.1988.	DRENJE, ULICA 14	
15												
2	0	1	1	0	0	0	UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici					
L	I	II	III	IV	V	VI	Datum izbora					
							stranica 2					

Opis slike 8.

Biračica jedanaest pripadnica je hrvatskoga naroda, predala je, u konkretnom primjeru, biračkom odboru tzv. žutu potvrdu. Birački odbor utvrdio je da biračica ima pravo glasovati na biračkom mjestu kojem je pristupila i to za liste izborne jedinice prema mjestu njezinog prebivališta. Birački odbor uručio je biračici glasački listić, u konkretnom primjeru, za liste IV. izborne jedinice te je biračicu dopisao u evidenciji „C“ pod prvim rednim brojem koji slijedi rednom broju posljednjeg upisanog birača u stupcu „L“ (žuta strelica). S obzirom da je biračica glasovala za liste izborne jedinice zaokružen je redni broj 11 u stupcu „L“.

Birač dvanaest pripadnik je talijanske nacionalne manjine, predao je, u konkretnom primjeru, biračkom odboru tzv. žutu potvrdu. Birački odbor utvrdio je da birač ima pravo glasovati na biračkom mjestu kojem je pristupio **ili** za listu IV. izborne jedinice **ili** za kandidata talijanske nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici. Birač je odabrao da će glasovati za kandidata talijanske nacionalne manjine te mu je birački odbor uručio glasački listić za zastupnika u Hrvatski sabor talijanske nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici. Birački odbor navedenog birača dopisao je u evidenciji „C“ pod prvim rednim brojem koji slijedi rednom broju posljednjeg upisanog birača u stupcu „L“, u konkretnom primjeru pod rednim brojem 12 i pod prvim rednim brojem koji slijedi rednom broju posljednjeg upisanog birača u stupcu „III“ u koji se dopisuju birači pripadnici talijanske nacionalne manjine, u konkretnom primjeru pod rednim brojem 2. S obzirom da je birač glasovao za kandidata talijanske nacionalne manjine zaokružen je samo redni broj 2 u stupcu III. (plave strelice).

2.4.3. Prazan obrazac evidencije „C“

Iznimno, umjesto evidencije „C“ u kojoj su već naznačeni privremeno upisani birači i u kojem je ostavljen prostor za dopisivanje birača koji su glasovali na osnovi tzv. žute potvrde, na biračko mjesto može biti dostavljen prazan, neovjeren obrazac evidencije „C“ (slika 9.).

Slika 9. Primjer praznog obrasca evidencije „C“ koji može biti dostavljen na biračko mjesto

L	MANJINE						PREZIME I IME BIRAČA	NACIONALNOST	S	DAT. ROĐENJA	PREBIVALIŠTE (NASELJE, ULICA I KBR)	PRIMJEDBA
	I	II	III	IV	V	VI						
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
							UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici					
L	I	II	III	IV	V	VI	Datum izbora					stranica

U dostavljeni prazan obrazac evidencije „C“ birački odbor će dopisati birače koji su na tom biračkom mjestu glasovali na osnovi tzv. žute potvrde (slika 10.)

Slika 10. Primjer praznog obrasca evidencije „C“ u koji su dopisani birači koji su glasovali na osnovi tzv. žute potvrde, biračko mjesto u Đakovu u IV. izbornoj jedinici

MANJINE							PREZIME I IME BIRAČA	NACIONALNOST	S	DAT. ROĐENJA	PREBIVALIŠTE (NASELJE, ULICA I KBR)	PRIMJEDBA
L	I	II	III	IV	V	VI						
1							BIRAČICA JEDAN	HRVATICA	Ž	05.05.1955.	NAŠICE, ULICA 1	
2							BIRAČ DVA	HRVAT	M	12.03.1972.	ĐAKOVO, ULICA 2	
3			1				BIRAČ TRI	TALIJAN	M	14.2.1982.	VALPOVO, ULICA 3	
4		1					BIRAČICA ČETIRI	MAĐARICA	Ž	12.12.1941.	DRENJE, ULICA 4	
2	0	1	1	0	0	0	UKUPNO-broj birača koji su glasovali, u svakom stupcu posebno, na ovoj stranici					

Datum izbora
stranica

Opis slike 10.

U prazan obrazac evidencije „C“ birači koji su glasovali na osnovi tzv. žute potvrde dopisuju se na isti način opisan pod slikom 8.

2.5. Glasovanje birača na osnovi tzv. žute potvrde i tzv. plave potvrde

Birači koji glasuju na osnovi tzv. žute potvrde ili na osnovi tzv. plave potvrde **neće biti** prethodno upisani u izvadak „A“ **niti** u evidenciji „C“ koji će biti dostavljeni na određeno biračko mjesto.

Pravo glasovanja na određenom biračkom mjestu navedeni birači (birači koji nisu upisani u dostavljeni izvadak „A“ i u evidenciji „C“) dokazuju na način da **predoče** biračkom odboru tzv. žutu potvrdu ili tzv. plavu potvrdu koju im je izdalo nadležno upravno tijelo.

Biraču može biti izdana samo jedna tzv. žuta potvrda ili samo jedna tzv. plava potvrda.

2.5.1. Glasovanje birača na osnovi tzv. žute potvrde

Birač kojemu je nadležno upravno tijelo izdalo **tzv. žutu potvrdu** ima pravo glasovati na bilo kojem biračkom mjestu koje se nalazi u istoj izbornoj jedinici u kojoj birač ima prebivalište (tzv. redovno biračko mjesto) ili na bilo kojem tzv. posebnom biračkom mjestu na kojem mogu glasovati birači koji glasuju izvan svoje izborne jedinice (*Privitak I. slika 1. tzv. žuta potvrda*).

2.5.1.1. Postupanje biračkog odbora kada na biračko mjesto pristupi birač sa tzv. žutom potvrdom

Kada na biračko mjesto pristupi birač sa **tzv. žutom potvrdom**, birački odbor će:

1. utvrditi identitet birača na način opisan u ovome Podsjetniku, u Poglavlju V. Rad biračkog odbora za vrijeme glasovanja, pod točkom 2.1. Utvrđivanje identiteta birača
2. preuzeti **tzv. žutu potvrdu** od birača i izvršiti uvid u potvrdu kako bi utvrdio:
 - a) ima li birač pravo glasovati na tom biračkom mjestu
 - birač **ima pravo glasovati** na biračkom mjestu na koje je pristupio, ako je na njegovoj **tzv. žutoj potvrdi** naznačeno da ima prebivalište **u istoj izbornoj jedinici** u kojoj se nalazi i biračko mjesto na koje je pristupio radi glasovanja
 - birač sa tzv. žutom potvrdom **nema pravo glasovati** na biračkom mjestu na koje je pristupio, ako je na njegovoj tzv. žutoj potvrdi naznačeno da ima prebivalište **u drugoj izbornoj jedinici, različitoj** od izborne jedinice kojoj pripada biračko

mjesto na koje je pristupio radi glasovanja. Takvog birača birački odbor će uputiti da svoje pravo glasa ostvari na najbližem tzv. posebnom biračkom mjestu na kojemu mogu glasovati samo birači koji glasuju izvan izborne jedinice u kojoj imaju prebivalište.

- b) ako utvrdi da birač sa **tzv. žutom potvrdom** ima pravo glasovati na biračkom mjestu na koje je pristupio, **utvrdit će koje je nacionalnosti birač** – nacionalnost birača naznačena je na tzv. žutoj potvrdi
- c) ako utvrdi da je birač pripadnik nacionalne manjine koja ima pravo glasovati za kandidata nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici, uputit će ga na njegovo pravo izbora da glasuje **ili** za listu izborne jedinice prema mjestu prebivališta **ili** za kandidata nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici kojoj nacionalnoj manjini taj birač pripada.
3. biraču, za kojeg je utvrđeno da ima pravo glasovati na biračkom mjestu na koje je pristupio, **predati odgovarajući glasački listić:**
- biraču za kojeg je u tzv. žutoj potvrdi naznačeno da je pripadnik hrvatskoga naroda ili naznaka „ostali“ – **predat će glasački listić za liste izborne jedinice koja je naznačena na tzv. žutoj potvrdi** (npr. na tzv. žutoj potvrdi pod rubrikom nacionalnost za birača je naznačeno „ostali“, a pod rubrikom izborna jedinica naznačena je IV. izborna jedinica, u tom slučaju birački odbor uručit će tom biraču glasački listić za IV. izbornu jedinicu)
 - biraču za kojeg je u tzv. žutoj potvrdi naznačeno da je pripadnik određene nacionalne manjine koji ima pravo glasovati za kandidate nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici, predat će, **ovisno o izboru birača**, glasački listić za liste izborne jedinice u kojoj ima prebivalište **ili** glasački listić za izbor zastupnika u Hrvatski sabor nacionalne manjine kojoj taj birač pripada (npr. na tzv. žutoj potvrdi pod rubrikom nacionalnost za birača je naznačeno da je pripadnik slovačke nacionalne manjine, a pod rubrikom izborna jedinica naznačena je IV. izborna jedinica, u tom slučaju birački odbor uručit će tom biraču, ovisno o izboru birača **ili** glasački listić za IV. izbornu jedinicu **ili** glasački listić za izbor zastupnika u Hrvatski sabor češke i slovačke nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici)
4. birača koji je predao biračkom odboru tzv. žutu potvrdu, sa svim osobnim podacima naznačenim u potvrdi, **dopisati** u dostavljenu evidenciju „C“, odnosno u dostavljeni prazni obrazac evidencije „C“ kako je to opisano uz sliku 8. i sliku 10. ovoga Podsjetnika
5. zaokružiti redni broj u odgovarajućem stupcu (ovisno o tome je li biraču uručen glasački listić za liste izborne jedinice **ili** za kandidate nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici kao znak da je birač pristupio glasovanju) (slika 8. i slika 10. ovoga Podsjetnika)
6. na tzv. žutu potvrdu, kada se radi o biračima pripadnicima nacionalne manjine naznačiti je li biraču uručen glasački listić za liste izborne jedinice (npr. staviti na potvrdu oznaku L) **ili** za kandidata nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici (npr. staviti na potvrdu oznaku M) kako prilikom dopisivanja birača koji su glasovali na osnovi tzv. žute potvrde u evidenciji „C“(i kasnije kod popunjavanja zapisnika o radu) kako ne bi došlo do pogrešnog označavanja je li navedenom biraču uručen glasački listić za listu izborne jedinice (u kojem slučaju se zaokružuje dopisani redni broj u stupcu „L“ ispred njegovog prezimena i imena) **ili** glasački listić za kandidata nacionalne manjine u XII. izornoj jedinici kojoj birač pripada (u kojem slučaju se zaokružuje dopisani redni broj u stupcu

„I“, „II“, „III“, „IV“, „V“ ili „VI“ ovisno o tome kojoj skupini nacionalne manjine ti birači pripadaju)

7. zadržati tzv. žutu potvrdu, staviti ju u odgovarajuću omotnicu predviđenu za odlaganje tzv. žutih potvrda i po završetku glasovanja sa svim ostalim izbornim materijalom dostaviti nadležnom gradskom /općinskom izbornom povjerenstvu.

2.5.2. Glasovanje birača na osnovi tzv. plave potvrde

Birač kojemu je nadležno upravno tijelo izdalo **tzv. plavu potvrdu** ima pravo glasovati **samo** na biračkom mjestu kojemu pripada prema mjestu svog prebivališta (*Privitak I. slika 2. tzv. plava potvrda*).

2.5.2.1. Postupanje biračkog odbora kada na biračko mjesto pristupi birač sa tzv. plavom potvrdom

Kada na biračko mjesto pristupi birač sa **tzv. plavom potvrdom**, birački odbor će:

1. utvrditi identitet birača na način opisan u ovom Podsjetniku, u Poglavlju V. Rad biračkog odbora za vrijeme glasovanja, pod točkom 2.1. Utvrđivanje identiteta birača.
2. preuzeti tzv. plavu potvrdu od birača i izvršiti uvid u potvrdu kako bi utvrdio:
 - a) ima li birač pravo glasovati na tom biračkom mjestu
 - birač sa tzv. plavom potvrdom **ima pravo glasovati** na biračkom mjestu koje je naznačeno na tzv. **plavoj potvrdi**
 - ako birački odbor utvrdi da birač sa tzv. plavom potvrdom **nema pravo glasovati** na biračkom mjestu na koje je pristupio radi glasovanja, iz razloga što je na njegovoj potvrdi naznačeno drugo biračko mjesto, birački odbor uputit će birača da pravo glasa ostvari na biračkom mjestu koje je naznačeno na njegovoj tzv. plavoj potvrdi
 - b) ako utvrdi da birač sa **tzv. plavom potvrdom** ima pravo glasovati na biračkom mjestu na koje je pristupio, **utvrdit će koje je nacionalnosti birač** – nacionalnost birača naznačena je na tzv. plavoj potvrdi
 - c) ako utvrdi da je birač pripadnik nacionalne manjine koji ima pravo glasovati za kandidata nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici kojoj nacionalnoj manjini taj birač pripada, uputit će ga na njegovo pravo izbora da glasuje **ili** za listu izborne jedinice prema mjestu prebivališta **ili** za kandidata nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici kojoj nacionalnoj manjini taj birač pripada (na tzv. plavoj potvrdi naznačena je nacionalnost birača)
3. biraču za kojeg je utvrđeno da ima pravo glasovati na tom biračkom mjestu, predati **odgovarajući glasački listić**:
 - biraču za kojeg je u tzv. plavoj potvrdi naznačeno da je pripadnik hrvatskoga naroda ili naznaka „ostali“ – **predat će glasački listić za liste izborne jedinice koja je naznačena na tzv. plavoj potvrdi** (npr. na tzv. plavoj potvrdi pod rubrikom nacionalnost za birača je naznačeno „ostali“, a pod rubrikom izborna jedinica naznačena je IV. izborna jedinica, u tom slučaju birački odbor uručit će tom biraču glasački listić za IV. izbornu jedinicu)
 - biraču za kojeg je u tzv. plavoj potvrdi naznačeno da je pripadnik određene nacionalne

manjine koji ima pravo glasovati za kandidate nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici, predat će, **ovisno o izboru birača**, glasački listić za liste izborne jedinice u kojoj ima prebivalište **ili** glasački listić za izbor zastupnika u Hrvatski sabor nacionalne manjine kojoj taj birač pripada (npr. na tzv. plavoj potvrđi pod rubrikom nacionalnost za birača je naznačeno da je pripadnik slovačke nacionalne manjine, a pod rubrikom izborna jedinica naznačena je IV. izborna jedinica, u tom slučaju birački odbor uručit će tom biraču, ovisno o izboru birača, **ili** glasački listić za IV. izbornu jedinicu **ili** glasački listić za izbor zastupnika u Hrvatski sabor češke i slovačke nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici)

- na tzv. plavu potvrdu, kada se radi o biračima pripadnicima nacionalne manjine **naznačiti** je li biraču predan glasački listić za liste izborne jedinice (npr. staviti na potvrdu oznaku L) **ili** za kandidata nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici (npr. staviti na potvrdu oznaku M) kako prilikom utvrđivanja broja birača su glasovali na osnovi tzv. plave potvrde ne bi došlo do pogreške je li navedenom biraču uručen glasački listić za listu izborne jedinice (u kojem slučaju se broj tzv. plavih potvrda upisuje u dio zapisnika o radu u koji se upisuju rezultati glasovanja za liste izborne jedinice) **ili** glasački listić za kandidata nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici kojoj birač pripada (u kojem slučaju se broj tzv. plavih potvrda upisuje u dio zapisnika o radu u koji se upisuju rezultati glasovanja za kandidate u XII. izbornoj jedinici, ovisno o tome o kojoj se nacionalnoj manjini radi)
- broj birača koji su glasovali na osnovi tzv. plave potvrde posebno se **evidentiraju** u zapisniku o radu biračkog odbora u za to odgovarajuću rubriku
- tzv. plavu potvrdu **priložiti** uz izvadak „A“ te ona čini sastavni dio tog izvotka. Birači koji su glasovali na osnovi tzv. plave potvrde **ne dopisuju** se u izvadak „A“ **niti** se dopisuju u evidenciju „C“
- tzv. plavu potvrdu priloženu uz izvadak „A“ po završetku glasovanja, sa svim ostalim izbornim materijalom, dostaviti nadležnom gradskom/općinskom izbornom povjerenstvu.

VAŽNO!

Ako birački odbor utvrdi da birač **nije upisan niti u izvadak „A“, niti u evidenciju „C“ te da nema niti tzv. žutu potvrdu niti tzv. plavu potvrdu na osnovi koje bi mogao glasovati na tom biračkom mjestu, birački odbor**

NEĆE MU DOPUSTITI GLASOVANJE

već će birača koji bi prema adresi svoga prebivališta pripadao tom biračkom mjestu uputiti u nadležnom upravnom tijelu kako bi pribavio tzv. plavu potvrdu kojom će birač dokazati da ima pravo glasovati na određenom biračkom mjestu.

3. Naputak biračima o načinu glasovanja

3.1. Naputak biračima koji glasuju za liste izborne jedinice

Član biračkog odbora zadužen za uručenje glasačkih listića biračima **uručuje** biraču glasački listić za liste izborne jedinice, kojeg je prethodno nasumično izvukao iz lepezasto postavljenih glasačkih listića okrenutih da se ne vidi njihov serijski broj odnosno glasački listić na kojeg je birač pokazao da mu se uruči (birač ne smije samostalno uzeti glasački listić iz lepezasto postavljenih glasačkih listića) i daje usmenu uputu biraču o načinu glasovanja i to,

primjerice, kako slijedi:

„Otiđite do paravana koji je trenutno slobodan ili do slobodnog mjesta određenog za glasovanje.

Prije glasovanja pročitajte naputak o načinu glasovanja na glasačkom listiću.

Kemijskom olovkom na glasačkom listiću zaokružite redni broj ispred naziva samo jedne liste naznačene na glasačkom listiću. Ako želite jednom kandidatu, s liste za koju ćete glasovati, dati prednost pred drugim kandidatima na toj listi, zaokružite i redni broj ispred imena i prezimena samo jednog kandidata kojem dajete prednost (preferirani glas).

Nakon toga, presavijte glasački listić i ubacite ga u odgovarajuću glasačku kutiju.“

3.2. Naputak biračima pripadnicima nacionalnih manjina koji imaju pravo glasovati za kandidate nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici

Birača pripadnika nacionalne manjine koji ima pravo glasovati za kandidate nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici, birački odbor dužan je upoznati s njegovim pravom izbora da glasuje **ili** za listu izborne jedinice u kojoj ima prebivalište **ili** za kandidata nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici kojoj nacionalnoj manjini pripada birač.

Ako birač pripadnik nacionalne manjine **zatraži glasački listić za liste izborne jedinice**, tada birački odbor postupa na način opisan pod točkom 3.1. Naputak biračima koji glasuju za liste izborne jedinice ovoga Podsjetnika.

Ako birač pripadnik nacionalne manjine **zatraži glasački listić za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u XII. izbornoj jedinici**, član biračkog odbora **zadužen za uručenje glasačkih listića biračima** uručuje biraču **glasački listić za izbor zastupnika u Hrvatski sabor nacionalne manjine kojoj taj birač pripada**, koji glasački listić je prethodno nasumično izvukao iz lepezasto postavljenih glasačkih listića okrenutih da se ne vidi njihov serijski broj odnosno glasački listić na kojeg je birač pokazao da mu se uruči (birač ne smije samostalno uzeti glasački listić iz lepezasto postavljenih glasačkih listića) i daje usmenu uputu biraču o načinu glasovanja i to, primjerice, kako slijedi:

„Otiđite do paravana koji je trenutno slobodan ili do slobodnog mjesta određenog za glasovanje.

Prije glasovanja pročitajte naputak o načinu glasovanja na glasačkom listiću.

Kemijskom olovkom na glasačkom listiću zaokružite redni broj ispred imena i prezimena samo jednog kandidata za zastupnika u Hrvatski sabor nacionalne manjine za kojeg želite glasovati.

Nakon toga, presavijte glasački listić i ubacite ga u glasačku kutiju.“

U odnosu na glasovanje pripadnika srpske nacionalne manjine, birača treba uputiti da može glasovati za najmanje **jednog**, a najviše **tri** kandidata.

4. Glasovanje birača s invaliditetom, nepismenih birača, slijepih birača te birača koji nisu u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto

4.1. Glasovanje uz pomoć druge osobe

Glasovanje se obavlja osobno.

Kada na biračko mjesto pristupi birač koji zbog kakve **tjelesne mane** (sljepoća, slabovidnost, oštećenje gornjih ekstremiteta ili druga oštećenja koja mu onemogućavaju samostalno glasovanje) ili zbog toga što je **nepismen** ne bi mogao samostalno glasovati i na biračko mjesto dođe s drugom osobom (koja ne smije biti član biračkog odbora), koja je pismena i koja će za njega, po njegovoj ovlasti i uputi, popuniti glasački listić, predsjednik biračkog odbora **dozvolit** će takvo glasovanje.

Birače koji su glasovali na taj način **mora se** poimenično navesti u zapisniku o radu pod **točkom VI. stupac a)**.

4.2. Glasovanje birača koji nisu u mogućnosti pristupiti biračkom mjestu

4.2.1. Dostava obavijesti biračkom odboru o nemogućnosti pristupa birača biračkom mjestu

Birački odbor omogućit će glasovanje biraču koji zbog teže bolesti, nemoći ili s obzirom na postojanje invaliditeta nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto radi glasovanja (jer je bolestan kod kuće, osoba s invaliditetom, nepokretna osoba i sl.), ako birač o tome obavijesti nadležno izborno povjerenstvo najranije **tri dana prije dana održavanja izbora ili birački odbor do 12,00 sati na dan održavanja izbora.**

Ako birač, koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto, a izrazi želju glasovati, ne može o tome samostalno obavijestiti nadležno izborno povjerenstvo ili birački odbor, prema uputi birača to **može učiniti druga osoba od njegova povjerenja.**

Izorno povjerenstvo koje je birač pravovremeno obavijestio da ne može pristupiti na biračko mjesto dužno je o tome dostaviti obavijest predsjedniku ili zamjeniku predsjednika biračkog odbora, zajedno s cjelokupnim izbornim materijalom.

Birački odbor će svakom biraču, koji je o nemogućnosti pristupa biračkom mjestu **pravovremeno** obavijestio izborno povjerenstvo, odnosno **na dan izbora do 12,00 sati** birački odbor, omogućiti glasovanje **na adresi u obuhvatu biračkog mjesta.**

Iznimno, kada je birački odbor na dan provođenja izbora, ali nakon 12,00 sati, obaviješten da birač koji nije u mogućnosti pristupiti biračkom mjestu želi glasovati ili **ako se povodom pravodobne obavijesti birača** (do 12 sati na izborni dan) pojave druge okolnosti zbog kojih bi uredno provođenje izbora na biračkom mjestu bilo dovedeno u pitanje, tom će biraču birački odbor omogućiti glasovanje **ako** birački odbor ocijeni da takvo glasovanje **moći provesti bez ometanja glasovanja** na biračkom mjestu i **ako to tehnički uvjeti dopuštaju.**

4.2.2. Postupanje biračkog odbora nakon zaprimanja obavijesti o nemogućnosti pristupa birača biračkom mjestu i glasovanje birača koji ne može pristupiti biračkom mjestu

Radi omogućavanja glasovanja biraču koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto, predsjednik biračkog odbora će:

- provjeriti je li birač za kojeg je zatraženo glasovanje izvan biračkog mjesta upisan u izvadak „A“ ili evidenciju „C“,
- odrediti dva člana biračkog odbora koji će birača posjetiti na adresi u obuhvatu biračkog mjesta i omogućiti mu tajno glasovanje.

S biračkog mjesta potrebno je uzeti **više glasačkih listića** kako bi birač mogao nasumično odabrati jedan od više glasačkih listića radi zaštite prava tajnosti glasovanja.

Kad birački odbor, uvidom u izvadak „A“ ili evidenciju „C“ za tog birača utvrdi da je pripadnik nacionalne manjine – pripadnici koje imaju pravo glasovati **ili** za liste izborne jedinice prema svom prebivalištu **ili** za kandidate u XII. izbornoj jedinici, članovi biračkog odbora koji su određeni da ga posjete, uzeti će glasačke listiće za liste izborne jedinice prema mjestu prebivališta tog birača te glasačke listiće za kandidate u XII. izborne jedinice sukladno njegovoj nacionalnoj pripadnosti.

Članovi biračkog odbora će birača kojeg posjećuju na adresi u obuhvatu biračkog mjesta, a koji ima pravo glasovati za pripadnike nacionalnih manjina, upoznati s njegovim pravom izbora da glasuje **ili** za listu izborne jedinice prema mjestu njegova prebivališta **ili** za izbor zastupnika u Hrvatski sabor nacionalnih manjina koji se biraju u XII. izbornoj jedinici. Potom će članovi biračkog odbora tom biraču, prema njegovom izboru, uručiti odgovarajući glasački listić i omogućiti mu glasovanje, vodeći računa o tajnosti glasovanja.

Nakon glasovanja, birač će sam presaviti glasački listić (tako da se radi zaštite prava tajnosti glasovanja ne vidi kako je birač popunio glasački listić), potom će takav glasački listić staviti u zasebnu omotnicu (kuvertu) i zatvoriti je.

Na omotnicu s glasačkim listićem članovi biračkog odbora upisat će za koju je izbornu jedinicu birač glasovao, dakle za izbornu jedinicu prema mjestu njegovog prebivališta ili za XII. izbornu jedinicu.

4.2.3. Postupanje biračkog odbora nakon povratka na biračko mjesto

Odmah po povratku na biračko mjesto članova biračkog odbora koji su omogućili biraču da glasuje izvan biračkog mjesta, potrebno je na izvratku „A“, odnosno u evidenciji „C“ ovisno o tome gdje je birač upisan, zaokružiti odgovarajući redni broj ispred prezimena i imena birača koji je glasovao na opisani način.

Prilikom zaokruživanja rednog broja ispred prezimena i imena birača koji je glasovao izvan biračkog mjesta, potrebno je paziti je li birač glasovao za liste izborne jedinice ili za kandidate određene nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici i sukladno tome zaokružiti redni broj u odgovarajućem stupcu izvratka „A“ ili evidencije „C“.

Nakon toga, član biračkog odbora predat će omotnicu predsjedniku biračkog odbora koji će izvaditi presavijeni glasački listić iz omotnice i odmah, bez pregledavanja, presavijeni glasački listić ubaciti u odgovarajuću glasačku kutiju, a preostale neiskorištene glasačke listiće će priložiti uz ostale neupotrijebljene glasačke listiće na tom biračkom mjestu.

Navedene birače koji su glasovali na opisani način izvan biračkog mjesta, birački odbor će poimenično navesti u zapisniku o radu pod **točkom VI. stupac b).**

Kako bi se osigurala kontrola izlazaka biračkog odbora radi provedbe glasovanja birača izvan biračkog mjesta te ukupnog broja preuzetih i vraćenih glasačkih listića, predsjednik

biračkog odbora dužan je osigurati vođenje evidencije izlazaka članova biračkog odbora u skladu s obrascem koji će biti dostavljen na biračko mjesto u izbornom materijalu. Navedeni obrazac dužni su čitko ispuniti i potpisati članovi biračkog odbora koji su proveli postupak glasovanja izvan mjesta prebivališta (*Privitak IV – tablica-evidencija*).

4.2.4. Glasovanje birača ispred biračkog mjesta

Kada biračko mjesto, pored svih nastojanja da se osigura pristupačnost osobama s invaliditetom, ne zadovoljava zahtjeve pristupačnosti osobama s invaliditetom, a birač - osoba s invaliditetom dođe ispred biračkog mjesta i izrazi želju glasovati, predsjednik biračkog odbora odrediti će dva člana biračkog odbora i uputiti ih da ispred biračkog mjesta omoguće biraču - osobi s invaliditetom glasovanje.

Birački odbor će tom biraču omogućiti glasovanje na način opisan u ovome Podsjetniku, u točki 4. Glasovanje birača s invaliditetom, nepismenih birača, slijepih birača te birača koji nisu u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto podtočki 4.2.2., a nakon glasovanja birača birački odbor će postupiti na način opisan u podtočki 4.2.3.

Navedene birače koji su glasovali na opisani način izvan biračkog mjesta, birački odbor će poimenično navesti u zapisniku o radu **pod točkom VI. stupac b).**

Ovisno o epidemiološkoj situaciji u vrijeme održavanja izbora, Državno izborno povjerenstvo donijet će posebnu tehničku uputu vezanu uz postupanje biračkog odbora prilikom omogućavanja glasovanja biračima izvan biračkog mjesta.

5. Postupak s punom glasačkom kutijom za vrijeme glasovanja

U slučaju da se za vrijeme glasovanja glasačka kutija potpuno napuni glasačkim listićima, članovi biračkog odbora istu **ne smiju prazniti prije završetka glasovanja na biračkom mjestu**, već ju moraju zatvoriti sigurnosnom naljepnicom tako da je u cijelosti zatvoren otvor kroz koji se glasački listići ubacuju.

Takva puna glasačka kutija ne smije se ostaviti bez nadzora, već se odlaže na mjesto vidljivo članovima biračkog odbora.

Na mjesto pune glasačke kutije stavlja se druga, prethodno pregledana, prazna i zatvorena glasačka kutija.

Na prednju stranu nove glasačke kutije potrebno je istaknuti grb Republike Hrvatske i oznaku izborne jedinice.

VI. ZATVARANJE BIRAČKOG MJESTA

Biračko mjesto zatvara se u 19,00 sati, ali će se biračima koji su se zatekli na biračkom mjestu u 19,00 sati, omogućiti glasovanje i nakon 19,00 sati.

VII. POSTUPCI BIRAČKOG ODBORA NAKON ZATVARANJA BIRAČKOG MJESTA

1. Općenito

Predsjednik biračkog odbora će nakon zatvaranja biračkog mjesta, odnosno nakon što su glasovali svi birači koji su se zatekli na biračkom mjestu u 19,00 sati, utvrditi jesu li na biračkom mjestu ostale samo one osobe koje mogu prisustvovati postupku utvrđivanja rezultata glasovanja i to:

- svi članovi biračkog odbora, i
- promatrači.

Sve ostale osobe predsjednik biračkog odbora će udaljiti s biračkog mjesta.

Birački odbor će pripremiti prostoriju biračkog mjesta za postupak prebrojavanja glasova, po mogućnosti tako da se u sredinu prostorije postavi više stolova (ili jedan veći stol), tako da članovi biračkog odbora mogu sjesti oko stola na kojem će se prebrojavati glasovi.

Promatračima se mora omogućiti promatranje postupka prebrojavanja glasačkih listića i utvrđivanja rezultata glasovanja na način da ne ometaju rad biračkog odbora.

Ovisno o epidemiološkoj situaciji u vrijeme održavanja izbora, Državno izborno povjerenstvo donijet će posebnu tehničku uputu vezanu uz postupanje biračkog odbora nakon zatvaranja biračkog mjesta.

2. Utvrđivanje rezultata glasovanja na biračkom mjestu

Cijeli postupak utvrđivanja rezultata glasovanja na biračkom mjestu obavljaju zajedno **svi** članovi biračkog odbora (što uključuje i predsjednika i zamjenika predsjednika biračkog odbora).

Manje od pet članova biračkog odbora (što uključuje i predsjednika/zamjenika predsjednika biračkog odbora) **ne smije** samostalno obavljati radnje utvrđivanja rezultata glasovanja.

2.1. Postupanje biračkog odbora prije otvaranja glasačkih kutija

Članovi biračkog odbora, u tijeku postupka prebrojavanja, **smiju imati kod sebe samo grafitnu olovku.**

Kemijska olovka koristi se tek pri ispunjavanju zapisnika o radu.

Članovi biračkog odbora **zajednički započinju i dovršavaju** čitav postupak brojanja i utvrđivanja rezultata glasovanja.

2.2. Utvrđivanje ukupnog broja birača na biračkom mjestu na kojem se glasovalo za liste izborne jedinice i za kandidate nacionalnih manjina u XII. izornoj jedinici

Ukupan broj birača na biračkom mjestu utvrđuje se na način da se ukupnom broju birača upisanom u izvatku „A“ u stupcu „L“ i ukupnom broju birača upisanom u evidenciji „C“

u stupcu „L“ (što obuhvaća sve privremeno upisane birače i sve dopisane birače sa tzv. žutom potvrdom u evidenciji „C“) **pribroje** i sve tzv. plave potvrde na osnovi kojih su birači glasovali na tom biračkom mjestu (neovisno o tome jesu li birači glasovali za liste izborne jedinice ili za kandidate nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici).

Utvrđeni ukupan broj birača na biračkom mjestu, birački odbor upisat će u zapisnik o radu pod **točkom VII./4.** (stranica 3. zapisnika o radu).

2.3. Utvrđivanje broja birača pripadnika nacionalnih manjina koji su glasovali za kandidate svih nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici

Ukupan broj birača pripadnika nacionalnih manjina koji su glasovali za kandidate **svih** nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici utvrđuje se na način da se **zbroji**:

- broj svih zaokruženih rednih brojeva u izvatku „A“ u stupcima koji se odnose na sve nacionalne manjine, dakle u stupcima: „I“, „II“, „III“, „IV“, „V“ i „VI“
- sve tzv. plave potvrde na osnovi kojih su birači glasovali za kandidate **svih** nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici
- i**
- broj svih zaokruženih rednih brojeva u evidenciji „C“ u stupcima koji se odnose na sve nacionalne manjine, dakle u stupcima: „I“, „II“, „III“, „IV“, „V“ i „VI“.

Utvrđeni ukupan broj birača koji su glasovali za kandidate svih nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici, birački odbor upisat će u zapisnik o radu pod **točkom VII./8.** (stranica 3. zapisnika o radu).

Nakon što je utvrđen ukupan broj birača na biračkom mjestu i ukupan broj birača pripadnika nacionalnih manjina koji su glasovali za sve kandidate nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici, **birači odbor pristupa**:

- **prvo** utvrđivanju rezultata glasovanja za izbornu jedinicu u kojoj se glasovalo za liste,
- **zatim** utvrđivanju rezultata glasovanja za kandidate za zastupnike u Hrvatski sabor u XII. izbornoj jedinici i to zasebno za svaku pojedinu nacionalnu manjinu za koje se glasovalo u XII. izbornoj jedinici.

3. Utvrđivanje rezultata glasovanja za izbornu jedinicu u kojoj se glasovalo za liste

3.1. Općenito

Utvrđeni rezultati glasovanja za izbornu jedinicu u kojoj se glasovalo za liste izborne jedinice upisuju se u zapisnik o radu, pod **točkom VIII.**

3.2. Postupanje biračkog odbora prije otvaranja glasačke kutije za izbornu jedinicu u kojoj se glasovalo za liste

Birački odbor će:

- **prethodno utvrđeni** broj preuzetih glasačkih listića za liste izborne jedinice upisati u zapisnik o radu pod **točkom VIII./1.**

- **utvrditi** (prebrojati) neupotrijebljene glasačke listiće za liste izborne jedinice, koje će zatim staviti u posebno označenu omotnicu, zapečatiti ju, na njoj naznačiti broj takvih glasačkih listića te utvrđeni broj neupotrijebljenih glasačkih listića upisati u zapisnik o radu pod **točkom VIII./2.**

- **utvrditi** ukupan broj birača na biračkom mjestu za izbornu jedinicu u kojoj se glasovalo za liste i utvrđeni broj upisati u zapisnik o radu pod **točkom VIII./3.**

Ukupan broj birača na biračkom mjestu za izbornu jedinicu u kojoj se glasovalo za liste utvrđuje se na način da se od **ukupno utvrđenog broja birača na biračkom mjestu** koji je upisan u zapisniku o radu **pod točkom VII./4. oduzme utvrđeni ukupni broj birača pripadnika nacionalnih manjina koji su glasovali za kandidate svih nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici** i koji broj je upisan u zapisniku o radu pod **točkom VII./8.**

To znači da je točka VIII./3.= točka VII./4.- točka VII./8.

- **utvrditi** ukupan broj birača koji je glasovao za liste izborne jedinice prema izvratku „A“ i utvrđeni broj upisati u zapisnik o radu pod **točkom VIII./4.**

Broj birača koji je glasovao za liste izborne jedinice prema izvratku „A“ utvrđuje se na način da se zbroje svi zaokruženi redni brojevi ispred prezimena i imena birača u izvratku „A“ u stupcu „L“.

- **utvrditi** ukupan broj birača koji je glasovao za liste izborne jedinice na osnovi tzv. plave potvrde i utvrđeni broj upisati u zapisnik o radu pod **točkom VIII./5.**

Ukupan broj birača koji je glasovao na osnovi tzv. plave potvrde utvrđuje se na način da se zbroje tzv. plave potvrde na osnovi kojih su birači na tom biračkom mjestu glasovali za liste izborne jedinice.

- **utvrditi** ukupan broj birača koji je glasovao za liste izborne jedinice prema evidenciji „C“ i utvrđeni broj upisati u zapisnik o radu **pod točkom VIII./6.**

Broj birača koji je glasovao za liste izborne jedinice prema evidenciji „C“ utvrđuje se na način da se zbroje svi zaokruženi redni brojevi ispred prezimena i imena birača u evidenciji „C“ u stupcu „L“.

- **utvrditi** ukupan broj birača koji je glasovao za liste izborne jedinice i utvrđeni broj upisati u zapisnik o radu **pod točkom VIII./7.**

Ukupan broj birača koji je glasovao za liste izborne jedinice utvrđuje se na način da se **zbroji** utvrđeni broj birača koji je glasovao za liste izborne jedinice prema:

- izvratku „A“, koji je upisan u zapisniku u radu pod točkom VIII./4.
- tzv. plavim potvdama, koji je upisan u zapisniku u radu pod točkom VIII./5. i
- evidenciji „C“ koji je upisan u zapisniku u radu pod točkom VIII./6.

To znači da je točka VIII./7.= točka VIII./4.+točka VIII./5.+točka VIII./6.

3.3. Postupanje biračkog odbora nakon otvaranja glasačkih kutija

Nakon što su utvrđeni podaci o broju birača na biračkom mjestu i broju birača koji je glasovao za liste izborne jedinice, birački odbor pristupa otvaranju glasačkih kutija.

Birački odbor će:

- prvo **otvoriti** glasačku kutiju u kojoj su glasački listići putem kojih se glasovalo za liste izborne jedinice, istresti glasačke listiće te prebrojiti sve glasačke listiće iz te glasačke kutije
- zatim **otvoriti** glasačku kutiju u kojoj su glasački listići putem kojih se glasovalo za kandidate nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici,
- **u slučaju potrebe izdvojiti** glasačke listiće koji su omaškom ubačeni u pogrešnu glasačku kutiju, tako da se mogu pribrojiti glasačkim listićima iz glasačke kutije u koju su trebali biti ubačeni (primjerice, glasački listić za kandidata u XII. izbornoj jedinici ubačen je u glasačku kutiju u koju se ubacuju glasački listići putem kojih se glasovalo za liste izborne jedinice i obrnuto).

Utvrđeni broj glasačkih listića za liste izborne jedinice u glasačkoj kutiji upisuje se u zapisnik o radu pod **točkom VIII./8.**

Broj glasačkih listića **u glasačkoj kutiji za liste izborne jedinice mora biti isti ili manji** od **utvrđenog ukupnog broja birača** koji su na tom biračkom mjestu glasovali **za liste izborne jedinice**. Navedeni ukupni broj birača naznačen je u točki VIII./7 zapisnika o radu.

Ako je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji za liste izborne jedinice **veći od utvrđenog ukupnog broja birača koji su glasovali** (točka VIII./7. zapisnika o radu) birački odbor ponoviti će još jednom sve radnje vezane uz utvrđivanje ukupnog broja birača koji su glasovali za liste izborne jedinice na tom biračkom mjestu prema izvratku „A“, tzv. plavim potvrdama i evidenciji „C“ i radnje vezane uz utvrđivanje broja glasačkih listića za liste izborne jedinice u glasačkoj kutiji.

Ako i nakon ponovljenih radnji, birački odbor utvrdi da je broj glasačkih listića za liste izborne jedinice **veći** od utvrđenog broja birača koji su glasovali za liste izborne jedinice, birački odbor **prekida s utvrđivanjem rezultata glasovanja za liste izborne jedinice**, izborni materijal za tu izbornu jedinicu staviti sa strane te **prelazi** na utvrđivanje rezultata glasovanja za kandidate nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici i popunjavanju dijela zapisnika o radu koji se odnosi na XII. izbornu jedinicu.

Prilikom dostave izbornog materijala nadležnom gradskom odnosno općinskom izbornom povjerenstvu birački odbor **dužan** je obavijestiti nadležno izbornu povjerenstvo da nisu utvrđeni rezultati za izbornu jedinicu u kojoj se glasovalo za liste zbog utvrđenog viška glasačkih listića u glasačkoj kutiji.

3.4. Odvajanje nevažećih glasačkih listića od važećih glasačkih listića za liste izborne jedinice

Nakon što je utvrdio broj glasačkih listića za liste izborne jedinice u glasačkoj kutiji, birački odbor pristupa odvajanju nevažećih glasačkih listića od važećih u glasačkoj kutiji za izbornu jedinicu.

Važeći glasački listić je onaj iz kojega se na siguran i nedvojben način može utvrditi volja birača i okolnost za koju je listu birač glasovao.

Nevažeći glasački listić je:

- **neispunjeni** glasački listić
- glasački listić popunjen na način da se **ne može sa sigurnošću utvrditi** volja birača i okolnost za koju je listu glasovao
- glasački listić na kojem je birač **glasovao za dvije ili više lista**
- glasački listić na kojem je birač **glasovao za kandidate s različitih lista**, a nije zaokružio jednu od lista.

Nevažeći glasački listići odvajaju se u posebne omotnice.

Utvrđeni broj važećih i nevažećih glasačkih listića birački odbor će upisati u zapisnik o radu pod točkom **VIII./9 a) i b)**.

Zbroj važećih i nevažećih glasačkih listića za liste izborne jedinice **mora** odgovarati utvrđenom broju glasačkih listića u glasačkoj kutiji za liste izborne jedinice.

Točka VIII./8= točka VIII./9.a) + točka VIII./9.b)

3.5. Utvrđivanje broja glasova koje je dobila svaka pojedina lista izborne jedinice

Nakon odvajanja nevažećih glasačkih listića, birački odbor **brojanjem važećih glasačkih listića** utvrđuje broj glasova koji je dobila svaka pojedina lista izborne jedinice.

Svaki važeći glasački listić uvijek je i važeći glas za listu.

Nakon što je utvrdio koji su glasački listići važeći, birački odbor će važeće glasačke listiće razvrstati po glasovima za svaku pojedinu listu (razvrstati ih na onoliko skupina („hrpica“) koliko ima lista).

Za ocjenu je li određeni glas važeći za listu izborne jedinice, vidjeti Pravitak II.

3.6. Utvrđivanje broja glasova koji je dobio svaki pojedini kandidat na listama izborne jedinice

Nakon što utvrdi koliko je glasova dobila svaka pojedina lista izborne jedinice, birački odbor pristupit će utvrđivanju broja glasova za svakog pojedinog kandidata sa svake pojedine liste izborne jedinice.

Prebrojavanje glasova za pojedine kandidate obavlja se za svaku listu posebno.

Za ocjenu je li određeni glas važeći za kandidata, vidjeti Pravitak III.

Nakon što se utvrdi koliko je glasova dobio svaki pojedini kandidat sa svake pojedine liste izborne jedinice, broj glasova za svakog pojedinog kandidata upisat će se u zapisnik o radu.

Ako pojedini kandidat nije dobio niti jedan glas, u za to određenu rubriku u zapisniku o radu za tog kandidata upisuje se „0“.

Utvrđene rezultate glasovanja za svaku pojedinu listu i kandidata na listama izbornih jedinica, birački odbor upisuje u zapisnik o radu pod **točkom VIII./10.**

4. Utvrđivanje rezultata glasovanja za kandidate nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici

4.1. Općenito

Nakon što utvrdi rezultate glasovanja za izbornu jedinicu u kojoj se glasovalo za liste, birački odbor pristupit će utvrđivanju rezultata glasovanja za kandidate nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici i to zasebno za svaku pojedinu skupinu nacionalnih manjina.

Utvrđeni rezultati glasovanja za kandidate nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici upisuju se u posebnom dijelu zapisnika o radu pod točkom IX. i to:

- pod točkom IX./A zapisnika o radu upisuju se rezultati glasovanja za kandidate srpske nacionalne manjine
- pod točkom IX./B zapisnika o radu upisuju se rezultati glasovanja za kandidate mađarske nacionalne manjine
- pod točkom IX./C zapisnika o radu upisuju se rezultati glasovanja za kandidate talijanske nacionalne manjine
- pod točkom IX./D zapisnika o radu upisuju se rezultati glasovanja za kandidate češke i slovačke nacionalne manjine
- pod točkom IX./E zapisnika o radu upisuju se rezultati glasovanja za kandidate austrijske, bugarske, njemačke, poljske, romske, rumunjske, rusinske, ruske, turske, ukrajinske, vlaške i židovske nacionalne manjine
- pod točkom IX./F zapisnika o radu upisuju se rezultati glasovanja za kandidate albanske, bošnjačke, crnogorske, makedonske i slovenske nacionalne manjine.

4.2. Postupanje biračkog odbora prije utvrđivanja broja glasačkih listića u glasačkoj kutiji za XII. izbornu jedinicu

Birački odbor prvo će pristupiti utvrđivanju rezultata glasovanja za kandidate srpske nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici, a zatim za kandidate drugih nacionalnih manjina, naznačene u zapisniku o radu pod točkom IX. B, IX. C, IX. D, IX. E i IX. F.

Dakle, za kandidate srpske nacionalne manjine, **birački odbor će:**

- prethodno **utvrđeni** broj preuzetih glasačkih listića za kandidate srpske nacionalne manjine i utvrđeni broj upisati u zapisnik o radu pod **točkom IX. /A/1.**
- **utvrditi** (prebrojati) neupotrijebljene glasačke listiće za kandidate srpske nacionalne manjine, koje će zatim staviti u posebno označenu omotnicu, zapečatiti ju i na njoj naznačiti broj takvih glasačkih listića te utvrđeni broj neupotrijebljenih glasačkih listića upisati u zapisnik o radu pod **točkom IX. /A/2.**
- **utvrditi** ukupan broj birača pripadnika srpske nacionalne manjine koji je glasovao za kandidate srpske nacionalne manjine prema izvatku „A“ i utvrđeni broj upisati u zapisnik o radu pod **točkom IX. /A/3.**

Broj birača pripadnika srpske nacionalne manjine koji je glasovao za kandidata srpske nacionalne manjine prema izvatku „A“ utvrđuje se na način da se zbroje svi

zaokruženi redni brojevi ispred prezimena i imena birača pripadnika srpske nacionalne manjine u izvatku „A“ u stupcu „I“.

- **utvrditi** ukupan broj birača pripadnika srpske nacionalne manjine koji je glasovao za kandidate srpske nacionalne manjine na osnovi tzv. plave potvrde i utvrđeni broj upisati u zapisnik o radu pod **točkom IX./A/4.**

Ukupan broj birača pripadnika srpske nacionalne manjine koji je glasovao na osnovi tzv. plave potvrde utvrđuje se na način da se zbroje tzv. plave potvrde na osnovi kojih su birači pripadnici srpske nacionalne manjine na tom biračkom mjestu glasovali za kandidate srpske nacionalne manjine.

- **utvrditi** ukupan broj birača pripadnika srpske nacionalne manjine koji je glasovao za kandidate srpske nacionalne manjine prema evidenciji „C“ i utvrđeni broj upisati u zapisnik o radu **pod točkom IX./A/5.**

Broj birača pripadnika srpske nacionalne manjine koji je glasovao za kandidate srpske nacionalne manjine prema evidenciji „C“ utvrđuje se na način da se zbroje svi zaokruženi redni brojevi ispred prezimena i imena birača pripadnika srpske nacionalne manjine u evidenciji „C“ u stupcu „I“.

- **utvrditi** koliko birača pripadnika srpske nacionalne manjine ima biračko mjesto u XII. izbornoj jedinici, odnosno ukupan broj birača pripadnika srpske nacionalne manjine koji je glasovao za kandidate srpske nacionalne manjine i utvrđeni broj upisati u zapisnik o radu **pod točkom IX. /A/6.**

Ukupan broj birača pripadnika srpske nacionalne manjine biračkog mjesta u XII. izbornoj jedinici, odnosno broj birača koji je glasovao za kandidate srpske nacionalne manjine utvrđuje se na način da se **zbroji** utvrđeni broj birača pripadnika srpske nacionalne manjine koji je glasovao za navedene kandidate prema:

- izvatku „A“, koji je upisan u zapisniku u radu pod točkom IX./A/3.
- tzv. plavim potvrdama, koji je upisan u zapisniku u radu pod točkom IX./A/4. i
- evidenciji „C“ koji je upisan u zapisniku u radu pod točkom IX./A/5.

To znači da je točka IX./A/6.= točka IX./A/3.+točka IX./A/4.+točka IX./A/5.

4.3. Postupanje biračkog odbora prilikom utvrđivanja broja glasačkih listića u glasačkoj kutiji za XII. izbornu jedinicu

Nakon što utvrdi podatke o broju birača pripadnika srpske nacionalne manjine na biračkom mjestu za XII. izbornu jedinicu i broju navedenih birača koji je glasovao za kandidate srpske nacionalne manjine, **birački odbor će:**

- razvrstati glasačke listiće u glasačkoj kutiji putem kojih se glasovalo u XII. izbornoj jedinici
- odvojiti glasačke listiće po skupinama nacionalnih manjina („po bojama“) i
- prebrojati te glasačke listiće i to za svaku skupinu nacionalnih manjina posebno.

Utvrđeni broj glasačkih listića za zastupnike u Hrvatski sabor srpske nacionalne manjine u glasačkoj kutiji, birački odbor će upisati u zapisnik o radu pod **točkom IX./A/7.**

Broj utvrđenih glasačkih listića za **kandidate srpske nacionalne manjine u glasačkoj kutiji za XII. izbornu jedinicu mora biti isti ili manji** od utvrđenog ukupnog broja birača pripadnika srpske nacionalne manjine, koji su na tom biračkom mjestu glasovali za **kandidate srpske nacionalne manjine**. Navedeni ukupni broj birača naznačen je u točki IX. A/6. zapisnika o radu.

Ako je broj glasačkih listića za kandidate srpske nacionalne manjine u glasačkoj kutiji za XII. izbornu jedinicu **veći od ukupno utvrđenog broja birača pripadnika srpske nacionalne manjine** koji su glasovali za navedene kandidate (točka IX./A/6. zapisnika o radu), birački odbor ponovit će još jednom sve radnje vezane uz utvrđivanje ukupnog broja birača koji su glasovali za kandidate srpske nacionalne manjine na tom biračkom mjestu prema izvratku „A“, tzv. plavim potvrdama i evidenciji „C“ i radnje vezane uz utvrđivanje broja glasačkih listića za kandidate srpske nacionalne manjine u glasačkoj kutiji.

Ako i nakon ponovljenih navedenih radnji birački odbor utvrdi da je broj glasačkih listića za kandidate srpske nacionalne manjine veći od utvrđenog broja birača koji su glasovali za te kandidate, birački odbor **prekida** s utvrđivanjem rezultata za kandidate srpske nacionalne manjine, izborni materijal za izbor kandidata srpske nacionalne manjine odlaže sa strane te **prelazi** na utvrđivanje rezultata glasovanja za kandidate ostalih nacionalnih manjina u XII. izornoj jedinici i popunjavanju dijela zapisnika o radu koji se odnosi na druge skupine nacionalnih manjina za koje nije utvrđen višak glasačkih listića.

Prilikom dostave izbornog materijala nadležnom gradskom odnosno općinskom izbornom povjerenstvu, birački odbor **dužan je** obavijestiti nadležno izorno povjerenstvo da **nisu utvrđeni** rezultati za kandidate srpske nacionalne manjine za koje se glasovalo u XII. izornoj jedinici zbog utvrđenog viška glasačkih listića za zastupnike u Hrvatski sabor srpske nacionalne manjine u glasačkoj kutiji za XII. izbornu jedinicu.

Na isti način birački odbor će postupiti i ako se utvrdi višak glasačkog listića za zastupnike u Hrvatski sabor ostalih skupina nacionalnih manjina za koje se glasovalo u XII. izornoj jedinici.

4.4. Odvajanje nevažećih glasačkih listića od važećih glasačkih listića za kandidate nacionalnih manjina u XII. izornoj jedinici

Nakon što utvrdi broj glasačkih listića za kandidate srpske nacionalne manjine u glasačkoj kutiji, birački odbor pristupa odvajanju nevažećih glasačkih listića od važećih glasačkih listića za kandidate srpske nacionalne manjine.

Općenito!

Važeći glasački listić je onaj iz kojeg se na siguran i nedvojbjen način može utvrditi volja birača i okolnost za kojeg je kandidata birač glasovao.

Nevažeći glasački listić je:

- **neispunjeni** glasački listić
- glasački listić popunjen na način da se **ne može sa sigurnošću utvrditi** volja i okolnost za kojeg je kandidata birač glasovao

- glasački listić na kojem je birač **glasovao za dva ili više kandidata, osim glasački listić kojim se glasuje za kandidate srpske nacionalne manjine kada je nevažeći glasački listić onaj na kojem je birač glasovao za više od tri kandidata.**

Nevažeći glasački listići odvajaju se u posebne omotnice.

Utvrđeni broj važećih i nevažećih glasačkih listića za kandidate npr. srpske nacionalne manjine, birački odbor upisat će u zapisnik o radu pod točkom IX./A/7. a) i b).

Zbroj važećih i nevažećih glasačkih listića za kandidate određene nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici **mora** odgovarati utvrđenom broju glasačkih listića za kandidate te nacionalne manjine koji su nađeni u glasačkoj kutiji za XII. izbornu jedinicu.

Točka IX./6.= točka IX./7.a)+točka IX./7.b)

4.5. Utvrđivanje broja glasova koje je dobio svaki pojedini kandidat nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici

Nakon odvajanja nevažećih glasačkih listića, birački odbor **brojanjem važećih glasačkih listića utvrđuje koliki je broj glasova dobio svaki kandidat nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici.**

Birački odbor će važeće glasačke listiće razvrstati prema glasovima za svakog pojedinog kandidata npr. srpske nacionalne manjine (razvrstati ih na onoliko skupina („hrpica“) koliko ima kandidata te nacionalne manjine).

Utvrđene rezultate glasovanja za svakog pojedinog kandidata npr. srpske nacionalne manjine u XII. izbornoj jedinici, birački odbor upisuje u zapisnik o radu pod točkom IX. /A/9.

Nakon što se utvrde rezultate glasovanja za kandidate srpske nacionalne manjine, birački odbor će na opisani način postupiti i prilikom utvrđivanja rezultata glasovanja za kandidate ostalih nacionalnih manjina u XII. izbornoj jedinici te će utvrđene rezultate upusti u zapisnik o radu pod točkom IX. /B, IX./C, IX./D, IX./E i IX./F. ovisno o tome o kojoj se skupini nacionalne manjine radi.

Birački odbor je **dužan** cijeli zapisnik **popuniti**, iako za kandidate neke nacionalne/ih manjina u XII. izbornoj jedinici nije bilo birača koji su pristupili glasovanju. Taj dio zapisnika birački odbor popunjava s nulama.

5. Ispravljanje pogrešaka u zapisniku o radu

Ako se prilikom popunjavanja zapisnika o radu dogodi očita pogreška u pisanju, istu treba ispraviti na način da se precrta pogrešno upisan broj tako da on ostane čitljiv, zatim upiše točan broj, a ispravak potvrdi potpisom, dakle, **bez korištenja korekturnog laka ili brisanja greške.**

6. Potpisivanje zapisnika o radu biračkog odbora

Zapisnik o radu potpisuju svi članovi biračkog odbora (predsjednik i članovi biračkog odbora te njihovi zamjenici). Ako član biračkog odbora odbije potpisati zapisnik ili ga iz drugog razloga ne potpiše, o tome se u točki XI. b) zapisnika sastavlja bilješka.

VIII. DOSTAVA IZBORNOG MATERIJALA NADLEŽNIM IZBORNIM POVJERENSTVIMA NAKON UTVRĐIVANJA REZULTATA GLASOVANJA

Zapisnik o radu i ostali izborni materijal, uključujući i glasačke kutije, birački odbor dostavlja **nadležnom gradskom odnosno općinskom izbornom povjerenstvu** odmah po završetku rada na utvrđivanju rezultata glasanja, a najkasnije **do 7,00 sati 6. srpnja 2020. i to na mjesto koje odredi gradsko odnosno općinsko izborno povjerenstvo**.

Promatrači mogu pratiti članove biračkog odbora **do trenutka predaje izbornog materijala nadležnom izbornom povjerenstvu i nazočiti predaji istog**.

IX. PROMATRAČI

1. Pravo promatranja

Pravo promatrati izborni postupak, provedbu izbora te rad izbornih tijela imaju:

- promatrači političkih stranaka registriranih u Republici Hrvatskoj koje su predložile stranačku listu, odnosno kandidata
- promatrači birača koji su predložili neovisnu listu, odnosno kandidata
- promatrači kandidata grupe birača
- promatrači udruga nacionalnih manjina koje su predložile kandidata
- promatrači nevladinih udruga registriranih u Republici Hrvatskoj kao udruga koje djeluju na području neovisnog promatranja izbornih postupaka, odnosno promicanja ljudskih i građanskih prava
- strani promatrači.

Prije nego što promatraču dozvoli promatranje rada biračkog odbora, predsjednik ili zamjenik predsjednika biračkog odbora će:

- zatražit od promatrača na uvid javnu ispravu na osnovi koje se može nedvojbeno utvrditi identitet promatrača te podatak o tome za koga promatrač promatra izbore
- provjeriti nalazi li se promatrač na popisu promatrača koji je dostavljen na biračko mjesto.

Ako se promatrač nalazi na popisu promatrača član biračkog odbora uručit će mu službenu iskaznicu i dozvoliti promatranje izbora.

Promatrač je dužan službenu iskaznicu nositi vidljivo istaknutu cijelo vrijeme promatranja izbornog postupka.

U slučaju da birački odbor neće imati dovoljan broj službenih iskaznica s obzirom na veći broj promatrača tijekom izbornog dana pristupio na to biračko mjesto, predsjednik, odnosno zamjenik predsjednika biračkog odbora dozvolit će im promatranje rada biračkog odbora, ako se provjerom utvrdi da su navedeni promatrači upisani u dostavljeni popis promatrača.

2. Prava i obveze promatrača

Promatrač ima pravo:

- nazočiti radu biračkog odbora te upozoravati na uočene nepravilnosti
- tražiti presliku ili prijepis zapisnika o radu biračkog odbora čiji je rad promatrao
- nazočiti primopredaji izbornog materijala
- nazočiti radu biračkog odbora od pripremanja biračkog mjesta prije njegova otvaranja, za vrijeme glasovanja, prebrojavanja glasačkih listića i utvrđivanja rezultata glasovanja te ispunjavanja zapisnika o radu
- stavljati obrazložene primjedbe na rad biračkog odbora u zapisnik o radu biračkog odbora ili ih u pisanom obliku priložiti tom zapisniku te zahtijevati potvrdu o danoj obrazloženoj primjedbi na rad biračkog odbora (*Prilog V.-obrazac potvrde o obrazloženoj primjedbi promatrača na rad biračkog odbora*)
- izvršiti uvid u izborni materijal sve do proglašenja konačnih rezultata izbora, osim izvadaka iz popisa birača
- dolaziti i odlaziti s biračkog mjesta, ne remeteći postupak glasovanja i rad biračkog odbora.

Promatrač ne smije:

- ometati rad biračkog odbora
- fotografirati, tonski ili filmski snimati biračko mjesto i rad biračkog odbora, a osobito fotografirati izvadak „A“ i evidenciju „C“ i glasačke listiće na biračkom mjestu prilikom glasovanja, odnosno utvrđivanja rezultata glasovanja
- za vrijeme promatranja rada biračkog odbora odgovarati na upite birača, a u slučaju da mu se birač obrati, dužan ga je uputiti na predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana biračkog odbora
- nositi bilo kakve oznake političkih stranaka ili kandidata ili udruga nacionalnih manjina ili nevladinih udruga koje promatraju izbore, fotografije kandidata ili druge promidžbene materijale te na bilo koji drugi način utjecati na birače.

3. Prava i obveze biračkog odbora

Ako **prostorni uvjeti ili drugi neotklonjivi razlozi** ne dopuštaju **istodobno** promatranje rada biračkog odbora svim promatračima, birački odbor može ograničiti broj promatrača.

Političkim strankama koje su predložile liste odnosno kandidate, biračima koji su predložili liste odnosno kandidate, kandidatima grupe birača, udrugama nacionalnih manjina koje su predložile kandidate, nevladinim udrugama i stranim promatračima mora se omogućiti da imaju najmanje po jednog promatrača na biračkom mjestu.

Ako promatrač ometa rad biračkog odbora, predsjednik biračkog odbora usmeno će opomenuti promatrača te će ga udaljiti ako unatoč opomeni nastavi s ometanjem rada biračkog odbora.

Zagreb, lipanj 2020.